

KORKUT ATA TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Uluslararası Dil, Edebiyat, Kültür, Tarih, Sanat ve Eğitim Araştırmaları Dergisi

The Journal of International Language, Literature, Culture, History, Art and Education Research

Sayı/Issue 15 (Nisan/April 2024), s. 1491-1523.

Geliş Tarihi-Received: 20.01.2024

Kabul Tarihi-Accepted: 21.04.2024

Araştırma Makalesi-Research Article

ISSN: 2687-5675

DOI: 10.51531/korkutataturkiyat.1423039

Geleneksel Çintemani Motifinin Türk Kültüründeki Yeri ve Çağdaş Giyim Tasarımlarına Yansımaları: Dijital Koleksiyon Süreci Örneği

The Position of the Traditional Çintemani Motif in Turkish Culture and Its Reflections on Contemporary Clothing Designs: Digital Collection Preparation Example

Ayşegül PARALI*
Ahu Fatma MANGIR**

Öz

Kökleri Orta Asya'ya dayanan, zengin bir geçmişe sahip Türk Sanatı ve Kültürünü özgün kılan önemli unsurlardan biri de eserlere farklı tekniklerle uygulanan motiflerdir. Türk sanat eserlerinde kullanılan motifler, estetik boyutun yanı sıra sembolik değerleri ile de sanat eserlerinde yer almıştır. Türk sanatında ve kültüründe sıklıkla kullanılan geleneksel motiflerden biri de çintemani motifidir. Çintemani motifi, Türk kültüründe Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar her dönemde çok yaygın kullanılmıştır. Günümüzde tasarımcıların yorumları ile şekillenen motif, farklı ve modern tasarımlar ile geçmiş uygarlıklara ışık tutmakta aynı zamanda geçmiş geleceğe aktarma konusunda bir köprü vazifesi görmektedir.

Kültürel mirası gelecek nesillere taşımanın ve yaşatmanın yanı sıra moda tasarımı alanında kültürel unsurların esin kaynağı olarak kullanılmasına dikkat çekmek; yerel ve küresel pazarlara ulaşabilecek, genç tüketicileri kültürel ve estetik olarak tatmin edebilecek yeni ürünler tasarlanmasının amaçlandığı bu çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada, kültürel tasarım unsuru olarak Çintemani motifi tasarım sürecinde kültürel esin kaynağı olarak kullanılmıştır. Çintemani motifinin belirlenen kültürel tasarım unsurları doğrultusunda moda tasarımında yaratıcılığı desteklemek, yerel ve küresel pazarlara uyabilecek, özellikle genç tüketicileri kültürel ve estetik olarak tatmin edebilecek yeni ürünler tasarlanmıştır.

Çalışmada çintemani motifinden yola çıkarak kumaş desenleri geliştirilmiş ve geliştirilen desenler arasından 8 adet çintemani motifi koleksiyonda kullanılmak üzere seçilmiştir. Genç tüketicilere yönelik modern, rahat, şık aynı zamanda ergonomik giysi tasarımlarından oluşan bir koleksiyon hazırlanmıştır. Hazırlanan koleksiyonda 8 adet çintemani deseni kumaş ve süsleme deseni olarak kullanılmıştır. Koleksiyon 24 kız, 24 erkek olmak üzere toplamda 24 görünümünden oluşmaktadır. Genç tüketicilere yönelik hazırlanan koleksiyonun giysi ve desenleri üretime uygun şekilde planlanmıştır. Araştırmanın sonucunda kültürel unsurlardan

* Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Konya/Türkiye, e-posta: agulparali@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0807-5245.

** Dr., Selçuk Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Konya/Türkiye, e-posta: ahumangir@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0345-8944.

yola çıkarak tasarım yapılmasına yönelik, kumaş deseni tasarımında Adobe İllustrate programında, koleksiyon tasarımı, kalıp ve prototip hazırlama, simülasyon ve animasyon aşamaları 3D Clo programında, sanal defile hazırlama ise Premier Pro programında hazırlanarak örnek dijital koleksiyon süreci sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türk sanatında çintemeni motifi, kültürel sürdürülebilirlik ve tasarım, dijital koleksiyon hazırlama, 3D Clo programı.

Abstract

The art and culture of the Turks, with roots in Central Asia and a rich history, are distinguished using motifs applied to artworks through different techniques. These motifs in Turkish art not only contribute to the aesthetic dimension but also embody symbolic values in the artworks. One of the traditional motifs frequently applied in Turkish art and culture is the "çintemani" motive. The çintemani motif has been widely applied in Turkish culture from Central Asia to Anatolia throughout various periods. Shaped by the interpretations of contemporary designers, this motif reflects on past civilizations with different and modern designs while serving as a bridge to transmit the past to the future.

In addition to preserving and passing cultural heritage to future generations, this study aims to draw attention to the use of cultural elements as a source of inspiration in the field of fashion design. This study employs a qualitative research method by intending to design new products that can reach local and global markets and satisfy young consumers culturally and aesthetically. The çintemani motif is used as a cultural inspiration in the design process for fashion, adhering to the identified cultural design elements.

Starting from the çintemani motif, fabric patterns have been developed in the study, and eight çintemani motifs have been selected from the developed patterns to be used in the collection. A collection has been prepared for the age group of young consumers, specifically the teenage range one. This collection consists of modern, comfortable, stylish, and ergonomic garment designs. The eight çintemani patterns are used as fabric and ornamentation patterns in the collection. The collection consists of 48 looks in total, 24 for girls and 24 for boys. The clothes and patterns of the collection prepared for young consumers were planned to be suitable for production. As a result of the research, a sample digital collection process was presented by preparing fabric pattern design in the Adobe Illstrate program, collection design, pattern and prototype preparation, simulation and animation stages in the 3D Clo program, and virtual fashion show preparation in the Premier Pro program for designing based on cultural elements.

Keywords: Çintemeni motif in turkish art, cultural sustainability and design, digital collection preparation, 3D Clo program.

1. Giriş

Türkler, ilk dönemlerden itibaren farklı süsleme sanatlarına ilgi duymuşlar, buldukları mekânları, kullandıkları eşyaları ve giydikleri kıyafetleri farklı yöntem ve tekniklerle süslememişlerdir. Türk toplulukları, tarih boyunca yaşadıkları her yerde kendi sanat anlayışlarını, malzeme çeşitliliğinden de faydalanarak pek çok alanda kendi tarzlarıyla oluşturmuşlardır (Kuru, 2006, s. 6). İlk örneklerine Orta Asya'da gördüğümüz Türk süsleme sanatları, ilerleyen dönemlerde yaşanan coğrafya ve etkileşimde bulunan farklı kültürlerin etkisi ile yeni yöntem ve tekniklerin öğrenilmesi gibi etkenler doğrultusunda yeniden şekillenmiştir.

İlk Türk devletlerinin kurulduğu Orta Asya bölgesinin iklim koşulları, sanat faaliyetlerinin şekillenmesini sağladığı gibi ilk örneklerin günümüze kadar ulaşabilmesini de sağlamıştır. Orta Asya'da, kurganlardan çıkarılan ilk Türk sanat eserlerinden de anlaşıldığı üzere, Türkler resim, heykel, seramik, mimari, cilt, tezhip, maden işçiliği ve tekstil gibi pek çok alanda estetik değeri yüksek sanat eserleri ortaya çıkarmışlardır. İlk dönemlerde, yaşam şartlarının bir sonucu olarak, sanat eserlerinde, hayvan figürlerine ve hayvan mücadele sahnelerine yer veren Türkler, ilerleyen dönemlerde coğrafi konumda yaşanan değişimin sonucu olarak ve farklı kültürlerle yeni etkileşimler doğrultusunda süsleme sanatlarına farklı motif ve desenleri de eklemişlerdir. Fakat asıl değişiklik dini inançlarda yaşanan farklılaşmalar ile ortaya çıkmıştır. İslamiyet'in kabul edilişi ile Türk

süsleme sanatlarında önemli değişiklikler yaşanmıştır. İslam dininin etkisi ile Türk-İslam dünyasında var olan figür içerikli çizimlere karşı mesafeli bir tutum oluşturulmuş, yeni konular ve çizgi türleri ile yapılan süslemeler yaygınlaşmıştır (Eryılmaz, Selimgil, 2021, s. 218). Bu dönemde figürlü motifler yavaş yavaş terk edilip geometrik, bitkisel, yazılı desen ve motiflerle yapılan süslemeler özellikle mimari de yaygın bir şekilde kullanılır olmuştur. Bu desen ve motiflerin yanı sıra sanatçıların kendi yorumlarını katarak oluşturdukları stilize motifler de yaygın olarak Türk süsleme sanatlarında kullanılmıştır.

Orta Asya'dan kitleler halinde Anadolu'ya göç eden Türkler Anadolu'da hali hazırda var olan kültürel birikimin üzerine kendi sanat birikimlerini de ekleyerek yepyeni bir sentezle Anadolu Türk sanatını oluşturmuştur. Anadolu Selçuklu devleti döneminde Türk süsleme sanatları çeşitlilik bakımından oldukça zengin bir sürece girmiştir. Bu süreçte özellikle geometrik desenler ile yapılan süslemeler Anadolu Selçuklu sanatının her eserinde göz kamaştırıcı bir etki ile uygulanmıştır. Anadolu Selçuklu Sanatında geometrik süsleme belirli bir düzen dâhilinde yapılmıştır. Kesişen altıgen şeritler, yıldız ve örgülü süslemeler, birbiri üzerinden geçmeli süslemeler, geometrik süslemelerin temelini oluşturmaktadır. Bu süslemeler kare, baklava deseni, dikdörtgen, yıldız, çokgen ve haç şeklinde parçalar ile oluşturulmuştur (Öztürk ve Türkoğlu, 2016, s. 171).

Geometrik desenler kadar bitkisel kökenli desenler de Selçuklu süslemelerinde önemli bir yere sahiptir. Palmet, rumi, lotus, hayat ağacı, hatayı gibi desenler Selçuklu dönemi sanat eserlerini süslemektedir. Orta Asya sanatına oranla daha az kullanılan figürlü süslemelerde ise Ejder, Simurg tek ve çift başlı kartal, siren ve aslan figürlerinin yanı sıra insan figürleri de kullanılmıştır. Orta Asya'da Hun döneminden Selçuklu dönemine kadar İslamiyet öncesi ve İslamiyet sonrası Türk sanatında süsleme unsuru olarak kullanılan hayvan figürleri ve hayali yaratıklar Selçuklu döneminde ve sonrasında Osmanlı imparatorluğu döneminde iyice stilize edilerek bitkisel motifler ile birlikte kullanılmış zamanla da tamamen yok olmuştur (Salman, 2011, s. 185). Sanatçının yorumu ile stilize edilen bu motifler süsleme sanatlarında Türk sanatçıları tarafından farklı malzemeler ve farklı teknikler ile sanat eserleri üzerine uygulanmıştır. Bu uygulamalar Türk sanatında desenlerin çoğalmasını, aynı kaynaktan farklı yorumlarla yeni desenlerin oluşturulmasını sağlamıştır.

Selçuklu döneminden sonra Osmanlı döneminde Türk sanatı her alanda zirveye ulaşmıştır. Sanatsal anlamda oluşturulan her eser farklı desen ve motiflerle süslenmiş hem estetik hem de sembolik anlam bakımından zengin içerikli ürünler ortaya çıkarılmıştır. İslam dininin artık Türker tarafından tamamen benimsenmiş olması ve İslam kültürünün, Türk halkının yaşam tarzlarına yansıtılmış olması sanatta etkilerini ciddi boyutta göstermiştir. Bu dönemde dinin etkisi ve ekonomik durumun verdiği rahatlık ile büyük ibadet mekânları inşa edilmiştir. Bu mekânlarda süsleme sanatları açısından oldukça zengindir ve dönemin kendine özgü motif ve desenleri tüm mekânları olabildiğince gösterişli bir şekilde süslemektedir. Ayrıca Osmanlı imparatorluğu döneminde tekstil sanatı da oldukça gelişmiştir. Bu dönemde özellikle saray giysileri pahalı ve gösterişli kumaşlardan dikilmiştir. Saray kumaşlarında ipek, iplikle birlikte kullanılan gümüş ve altın ile dokunmuş veya alaşımli gümüş tel kullanılarak oluşturulan desenler yaygın olarak görülmektedir. Bu dönem dokumalarında değerli madeni tel kullanımı saray kumaşlarının genel özelliği olarak görülmektedir (Yardımcı, 2016, s. 228).

Osmanlı imparatorluğu döneminde zirveye ulaşan Türk süsleme sanatlarında farklı malzemeler üzerine farklı tekniklerle oluşturulan desenlerin dışında farklı kültürler ile etkileşim sonucunda Türk sanatına girmiş ve Türk sanat eserlerinde kullanılmış desen ve motifler de mevcuttur. Türk sanatçıları tarafından yorumlanarak kullanılan bulut, gamalı haç ve çintemani gibi doğu kültüründen Türk sanatına geçen desenler de Türk süsleme

sanatlarının ayrılmaz bir parçası olmuştur. Türk sanatçılarının Orta Asya'dan günümüze kadar farklı sanat etkinliklerinde kullandıkları bu motifler hem geleneksel sanat eserlerinde hem de modern Türk sanat eserlerinde sevilerek kullanılmıştır.

Çalışmada, ilk örneklerini Orta Asya Türk sanatında gördüğümüz aslen doğu kökenli olan çintemani motifinin Türk sanatında ve sanat eserlerindeki yeri ele alınmıştır. Bu kapsamda, Budizm mitolojisinde sembolik anlamlar da üstlenen çintemani motifinin Türk sanatına girişi ve Türk sanat eserlerinde kullanım alanları incelenmiştir. Çintemani motifi Türk sanatının önemli unsurlarından biridir ve tarihsel olarak Osmanlı döneminden günümüze uzanan bir kültürel mirası temsil eder. Geleneksel Çintemani motifinin çağdaş giyim tasarımlarındaki yansımalarını değerlendirdiğimiz bu makalede, geleneksel Çintemani motifinin çağdaş giyim tasarımlarına entegrasyonu ile gençlerin ilgisini çekecek özgün ve modern koleksiyonlar oluşturmak için tasarımcılara rehberlik ederken, dijitalleşme çağına atıf olarak hazırlanan dijital koleksiyonun geniş bir kitleye ulaşması hedeflenmektedir. Bu süreç, geçmişin mirasını günümüz trendleriyle birleştiren sürükleyici ve çağdaş koleksiyonlar oluşturmak için tasarımcılara ilham verir. Çintemani'nin moda dünyasındaki yansımaları, tasarımcıların geçmişten ilham alarak gelecekteki koleksiyonlarını oluşturmalarına örnek teşkil etmektedir. Aynı zamanda çağdaş giyim tasarımlarında geleneksel motiflerin etkileyici bir şekilde nasıl yorumlanabileceğini keşfetmelerine yardımcı olmak, kültürel zenginliği göz önüne sermek ve aynı zamanda moda sektöründe sürdürülebilir ve etik bir yaklaşımı teşvik etmek adına önemli bir adımdır.

2. Türk Kültüründe Çintemani Motifi

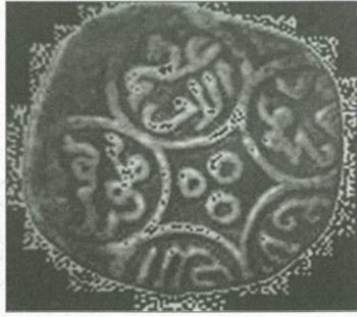
Türk kültüründe, süsleme sanatları farklı motif tasarımları ile zenginleşmiştir. Farklı yüzeyler üzerine farklı tekniklerle uygulanan ve üç benekten oluşan çintemani motifi, Türk süsleme sanatlarında estetik olduğu kadar sembolik içerikleri ile de sanat türlerinde tercih edilen bir motif olarak karşımıza çıkmaktadır. İlk dönem kullanımlarında motifin Budizm'in etkisi altında kullanıldığı ve sembolik olarak da budanın sembolü olduğu görülmektedir (Keskiner, 2002, s. 105). Özellikle Uygur Türklerinin benimsemiş oldukları Budizm, Türk sanatına, dine bağlı önemli yenilikler de getirmiştir. Uygurlar döneminde Türk sanatında ilk örneklerini gördüğümüz çintemani sembolizmine önemli eklemeler yapılan Budizm mitolojisinde, çintemani her türlü istek ve arzunun gerçekleşmesini sağlayan kıymetli bir desendir (Tekin, 2011, s. 111).

Süsleme sanatlarının önemli bir deseni olan çintemani motifinin kökeni konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. Hint kökenli olduğunu savunanların yanı sıra Çin kökenli bir motif olduğunu savunanlarda vardır. Ayrıca çintemani motifi Türklerin ilk yurtları olan Orta Asya'da yapılan kurgan kazılarında farklı materyaller üzerinde de görülmüştür. Hun döneminde hükümdar ailesine ait olan Noin Ula kurganından çıkarılan çeşitli ipek kumaş kalıntıları ve yün üzerine işleme örtülerde, Hun süvarilerine ait insan başı ve applike keçeler ile çintemani deseninin kullanıldığı kumaş kalıntıları görülmektedir (Aktaran: Süslü, 2007, s. 176). Ayrıca Uygur dönemi tapınaklarında duvarlara yapılan resimlerde yer alan figürlerin kaftanlarında ve kullandıkları aksesuarlarda çintemani motifinin kullanılmış olduğu görülmektedir. Bu örnekler çintemani motifinin ilk dönemlerden itibaren Türklerde de yaygın kullanımının olduğunu göstermektedir. Orta Asya'da özellikle hükümdarların ve yüksek rütbedeki kişilerin giysilerinde kullanılan, güç ve statü simgesi olarak da değerlendirilen bu motifin geçmişinin, İslam öncesi Türk sanatında yer alan hayvan mücadele sahneleri ile ilişkili olabileceğine; motifin çıkış noktasının ise leopar ve kaplan postundaki benek ve çizgilerden oluştuğuna dair çeşitli görüşler de ileri sürülmektedir (Yurt, 2018, s. 18).

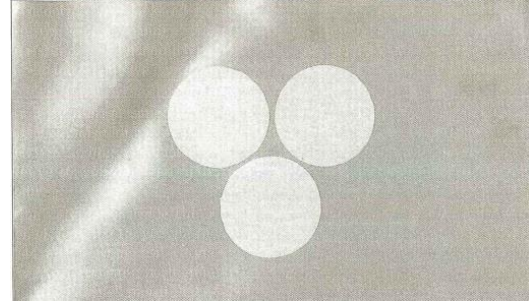

Resim 1. Kaplan ve Leopardan Esinlenilerek Oluşturulan Stilize Motifler (Salman, 2011, s. 186).

Çintemani motifinin Orta Asya'da hayvan mücadele sahnelerinden esinlenilerek stilize edilen tasarımları, kaplan postu, pars beneği, kaplan çizgisi, gibi isimlerle de almasını sağlamıştır. Ayrıca üçlü benek, tribindu, üç nokta, Çin beneği, kaplan gözü gibi isimler de alan çintemani motifi, Timur döneminde Timur'un üç kıtadaki hükümdarlığını temsil etmesinden dolayı Timur devri sikkelerinde kullanılmıştır ve Timur'un ihtişamlı döneminden günümüze bir tek Çintemani motifi kalmıştır (Hayırsever, 2020, s. 11). Timur döneminde bayrak ve sikkelerde de kullanılan çintemani motifi devletin simgesi durumuna getirilmiştir.

Resim 2. Timur Dönemi Çintemanili Sikke (Tekin, 2006, s. 423).

Resim 3. Timur Bayrağı (Barışta, 2002, s. 28).

Çintemani motifi, Türk sanatında duvar resimlerinde, çini sanatında, halılarda, seccadelerde ve kullanılan diğer pek çok günlük eşyada, tekstil ve geleneksel sanatların tüm alanlarında bezeme ve işleme olarak görülmektedir (Hayırsever, 2020, s. 11). Üç dairenin üçgen form verecek biçimde biri üstte diğer ikisi altta olarak çizilmesi ile oluşturulan bu motifte farklı uygulamalar ile stilize örnekleri de mevcuttur. Pek çok farklı sanat eserinin süslenmesinde kullanılan çintemani motifi Türk sanatında özellikle kumaş ve çini sanatında kullanılmıştır (Sözen, Tanyeli, 2005, s. 61).

Resim 4. Büyük Selçuklu Dönemi Seramik (Öney, 2008, s. 67).

Resim 5. Mani Yazmalarında Üç Benek Nakışlı Kaftan Giysili Müzisyen Tasviri, (VIII-IX. yy.), Hoço (Doğanay, 2004, s. 209).

Selçuklu döneminden itibaren tekstil sanatlarında yaygın olarak görmeye başladığımız çintemani motifi özellikle kumaşlarda sembolik anlamları ile sıklıkla

kullanılmıştır. Anadolu Selçuklu devleti döneminden günümüze ulaşabilen kumaş örneği oldukça azdır. Fakat dönem kumaşları ile ilgili değerlendirmeleri, farklı müzelerde bulunan az sayıda kumaştan, dönem eserleri üzerindeki figürlerin giysilerden ve dönem seyyahlarının yorumlarından öğrenebilmekteyiz. Bu dönemde Türk kumaş sanatının ileri bir boyuta ulaştığını bizlere bildiren en önemli eserlerden bir Marco Polo'nun seyahatnamesidir. 13. yüzyılda Marco Polo Anadolu'daki Türk kumaşlarından övgü ile söz etmiştir ve Selçuklu kumaşlarının Bizans kumaşları kadar güzel olduğunu bildirmiştir. Anadolu Selçuklu devleti döneminde kumaşlardaki hâkim motiflerin kuş ve hayvan figürleri olduğu, ipek dokumacılığı ile devlete ekonomik anlamda büyük gelir sağlandığı bilinmektedir (Gezer, 2022, s. 471). Anadolu Selçuklu kumaşları Osmanlı döneminde de devam edecek kumaş sanatının temelini atmış, kaliteli dokuma ve kompozisyon sayesinde Selçuklu döneminde yaratılan kumaş sanatlarını devam ettirmiştir. Türk kumaşları karakteristik motiflerini, ince ve mükemmel dokuma tekniğini on beşinci yüzyılın sonlarında almaya başlamıştır (Özkan, 2016, s. 649).

Anadolu Selçuklu devleti döneminde iyi bir duruma gelen Türk kumaş sanatında, İslam dininin etkisi ile figürlü motiflere mesafeli bir yaklaşım geliştirilmiştir. Önceki dönemlerde kullanılan figürlü desenler bu dönemde olabildiğince stilize edilmeye başlanmış, figür yerine tasarımlarda geometrik, bitkisel desen kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu dönemde kumaş tasarımlarında farklı motif arayışları süslemelerde, desen ve motiflerde çeşitliliklerin ortaya çıkmasını ve zengin içerikli desen tasarımlarının gelişmesini sağlamıştır. Selçuklu devleti döneminde, Orta Asya'dan gelen geleneksel tutumların etkisi diğer pek çok alanda olduğu gibi, desen ve motif tasarımlarına da yansımış, geleneksel bir motif olan çintemani motifinin kullanımı da gelişerek devam ettirilmiştir. Uzak Doğu sanatında uğur getirdiğine inanılan Barok bir inciyi de simgeleyen çintemani motifi, özellikle Selçuklu kaftanlarında çok yaygın bir kullanıma sahiptir (Öney, 2008, s. 59). Fakat motifin yoğun olarak tasarım ürünlerinde kullanımı Osmanlı dönemi eserleridir. Özellikle 14. Yüzyılda Çintemani ve kaplan postu motifi, çatma kumaşlarda yoğun olarak kullanılmıştır (Salman, 2011, s. 65).

Osmanlı İmparatorluğunda da güç, kuvvet ve saltanatı sembolize eden motif, şimşek, bulut, dudak, kaplan postu gibi değişik isim ve formlarla da çizilmiştir. Çintemani motifi gönül gözü, dünya gözü ve akıl gözü gibi anlamlar yüklenerek farklı yüzeylerde kullanılmıştır. Bu anlamlarından dolayı da kullanım alanlarında dairelerin birbirine temas etmemesine yani çizgilerin birbirinin alanına girmemesine dikkat edilmiştir (İycil, 2020, s. 40). Türk sanatındaki uygulama şekli ve sembolik anlamı Uzakdoğu'dakinden farklı olan, kuvvet ve kudreti simgeleyen motif, özellikle sultanların kaftan desenlerinde ve çatma kumaşlarda yoğun olarak kullanılmıştır.

Resim 6. Osmanlı Dönemi Çintemani ve Nar Motifli, Kemha, İpek Kumaş (Bakırcı, 2011, s. 41).

Resim 7. Osmanlı Dönemi Çintemani ve Karanfil Motifli Çatma (Bakırcı, 2011, s. 41).

Türk sanatında çintemani motifinin yaygın kullanıldığı diğer bir alan da çinilerdir. Türk süsleme sanatları içerisinde önemli bir yere sahip olan çini sanatında, işlenen konularda motiflerin kaynağı genellikle doğadan alır. Bu motifler çiçek, yaprak gibi bitkisel kökenli, hayvan ve insan figürlü, Çin bulutları, çintemani, rumi gibi motifleri içine almaktadır. Selçuklu döneminde seramiklerde kullanılan motifler tek başına kullanıldığı gibi aynı motifin tekrarı ya da farklı motiflerin bir araya gelmesiyle de kullanılmıştır (İyicil, 2020, s. 34). Bu dönemde çintemani motifi de genellikle Çin bulutu ile birlikte kullanılarak bir kompozisyon oluşturulmakta, kumaş, minyatür, seccade ve çini sanatına uygulanmaktadır. Anadolu Selçuklu çinilerinde resmedilen, soylu ya da üst düzey yönetici olduğu belirtilen figürlerin pek çoğunun giysisinin; çintemani, benek, damla gibi motifler ile süslenmiş olduğu görülmektedir (Yutr, 2018, s. 42).

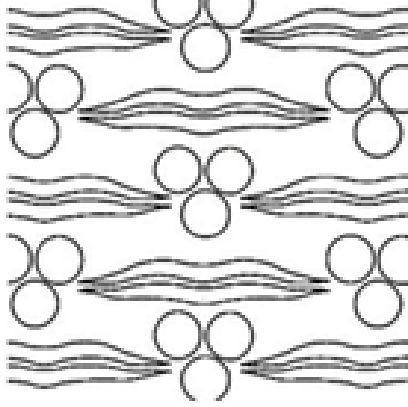
Resim 8. Osmanlı Dönemi İznik Çinisi (Tekin, 211, s. 114)

Selçuklu dönemi çinileri üzerinde bulunan figürlerin giydikleri kaftanlarda bulunan çintemani motifi Osmanlı İmparatorluğu döneminde tekstil ürünlerinin en önemli motiflerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle Osmanlı imparatorluğu döneminde, koruyucu etkisinin de olduğu düşünülerek hükümdarların kaftanlarında ve iç giyimlerinde bu motif kullanılmıştır. Ayrıca çintemani motifi, saraylı ve halktan olan bireyleri birbirinden ayırmak için, saraylı giysilerinde de kumaş tasarımlarına yansıtılmıştır (Hayırsever, 2020, s. 11).

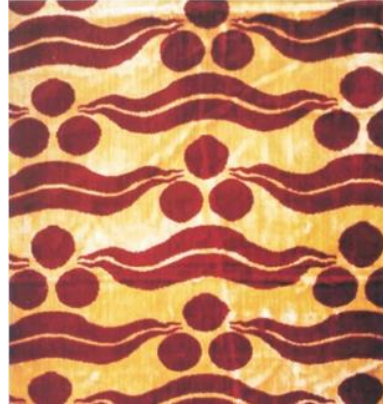
Orta Asya kökenli olan çintemani motifi ilk dönemlerde, basit dairelerin birlikte belirli bir kompozisyonda kullanımı ile oluşturulmuştur. İlerleyen dönemlerde, özellikle Osmanlı döneminde motifin kullanımı yaygınlaşmış ve stilize edilerek daha gösterişli bir görünüm kazanmıştır. Çintemani motifi Osmanlı sanatında, özellikle 16. Yüzyılda sanatın her alanında sıkça kullanılmış, süsleme sanatlarının önemli bir motif olmuştur. Bu dönemde motif, yaygın olarak teğet kısımları birbirine bakacak şekilde yerleştirilen üç benekten oluşmaktadır. Bu benekler kimi zaman, kapalı hilal şekline dönüşmekte, bazen de teğet kısımlar hilal şeklinde kopuk bırakılmaktadır. Diğer bir kullanım şekli ise, bir noktanın içerisine yerleştirilen üç noktanın oluşturduğu görünümdür (Geçkalan, 2014, s. 21). Çintemani motifi özellikle kumaş sanatında, Selçuklunun etkisi ile 16. ve 17. yüzyılda büyük boyutlarda tasarlanırken, ilerleyen dönemlerde motifin daha küçük çizildiği görülmektedir. Ayrıca desenin bir araya getiriliş şekli ve desen içerisine çizilen farklı motiflerle, tasarım açısından zenginleştirilen motif, sarayın ve hatta devletin simgesi durumuna getirilmiştir. Osmanlı imparatorluğu döneminde motif üzerine fazladan eklenen dairelerle oluşan kümeler çizilmiş, en büyük daire yarım ay olacak şekilde tasarlanıp Osmanlı bayrağını andırır bir şekilde de kullanılmıştır (Aydın, 2000, s. 374).

Oluşturulan bu yeni görünümler ile 16. Yüzyıldan itibaren Osmanlı sanatında yaygın bir kullanım alanı oluşturan çintemani motifi, Osmanlı imparatorluğunun her alanda en güçlü olduğu dönemde özellikle sultanların tören sırasında kullandıkları eşyalara da

uygulanmıştır. Asya'dan Anadolu'ya Timur'un bayrağı ile gelen bu motif 15. Yüzyıl boyunca kullanım alanını genişleterek 19. yüzyıla kadar Anadolu ve çevresi Türk el sanatlarının da çeşitli şekillerde yer almıştır. (Tekin, 2006, s. 417). Osmanlı imparatorluğu döneminde halı, kilim, çini, minyatür, kumaş, seccade, tezhip gibi pek çok farklı sanat alanında kullanılan motif hem estetik değeri hem de sembolik anlamları ile Türk sanatında önemli bir yere sahip olmuştur.

Resim 9. Çintemani Motifi. (Keskiner, 2001, s. 140).

Resim 10. 15. Yüzyıl Çintemani Desenli Osmanlı Çatması (Salman, 2011, s. 67).

Osmanlı imparatorluğu döneminde, üzerinde taşıdığı sembolik anlamlar sebebiyle daha çok padişah kaftanlarında görülen çintemani motifi kaftanların ihtişamlı görünümüne sembolik değerler de kazandırmıştır. Osmanlı döneminde padişahların giydikleri kaftanlar sadece sıradan bir giysi olarak değerlendirilmemiş, devletin ihtişamını, padişahların gücünü yansıtan bir değer olarak da görülmüştür. Her kaftanda aynı model özellikleri uygulanmasına rağmen Osmanlı devleti döneminin ihtişamlı kumaş tasarımları kaftanların birbirinden çok farklı görünüm kazanmasını sağlamıştır. Kumaşların özelliklerinin yanı sıra, üzerinde bulunan desenler de özenilerek seçilmiş, sıradan desenler değil sembolik olarak devletin ve padişahın asaletini, gücünü simgeleyen motif ve desenler kullanılmıştır. Osmanlı kumaş sanatında zirveye 16. Yüzyılda ulaşmıştır ve bu yüzyılın en çok kullanılan kaftan desenleri lale, karanfil, servi ağacı, nar motifi, kıvrık dallar, sümbül gibi bitkisel kökenli motiflerdir. Ayrıca, çintemani ve stilize edilen bulut motifi ve bu iki motifin bir arada kullanıldığı figür kökenli motifler de kumaş sanatında sıklıkla görülmektedir (Tezcan,1995, s. 158).

Resim 11. Osmanlı Kaftanı. (Öztürk, Yazar, 2017, s. 156).

Resim 12. Osmanlı Kaftanı (Özcan, 2009, s. 101).

Osmanlı kaftanlarında gücü simgeleyen ve kötülöklere karşı koruma özelliği olduğuna inanılan çintemani motifi, günümüz tasarımlarında da özellikle de çini sanatında sıklıkla kullanılan, Türk kültürünün geleneksel bir motifidir. Geçmiş kuşakların geleneksel

değerlerin gelecek nesillere doğru ve sevdirilerek aktarılabilmesi için yapılacak olan modern tasarımlarda geleneksel öğelere yer vermek büyük önem taşımaktadır.

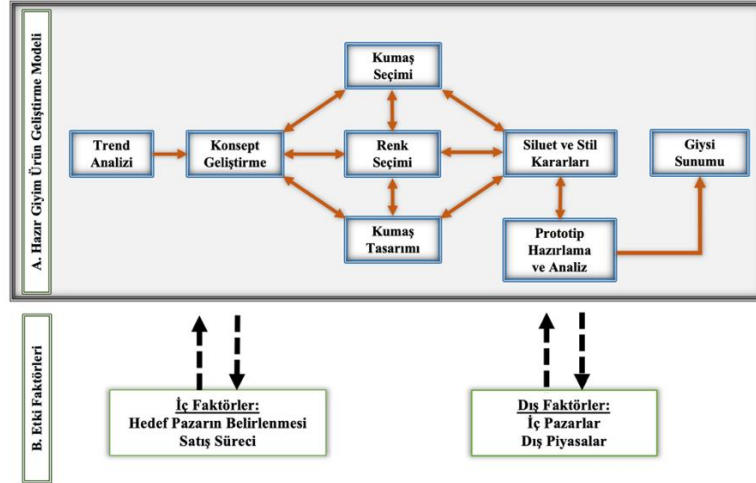
3. Çintemani Motifinin Çağdaş Giyim Tasarımlarına Yansımaları ve Dijital Koleksiyon Hazırlama Süreci

Geleneksel Çintemani motifinin çağdaş giyim tasarımlarındaki yansımalarını değerlendirdiğimiz, moda dünyasında hızla değişen trendlere ayak uydurmak, genç tüketicilere hitap etmek ve kültürel mirası modern dokunuşlarla birleştirmek, başarılı bir dijital koleksiyon hazırlama sürecine örnek oluşturmak amacıyla yapılan makalenin bu bölümünde yöntem ve bulgular detaylı olarak anlatılacaktır.

3.1. Yöntem

Türk kültüründe ilk dönemlerden itibaren hem estetik bir görünüme sahip olması hem de üzerinde farklı ve güçlü sembolik anlamlar taşıması sebebiyle çintemani, önemli bir motif olarak karşımıza çıkmaktadır. Türk kültüründe çintemani motifi, Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar her dönemde çok yaygın olarak kullanılmıştır. Günümüzde tasarımcıların yorumları ile yeniden şekillenen motif, farklı ve modern tasarımlar ile geçmiş uygarlıklara ışık tutmakta aynı zamanda geçmişi geleceğe aktarma konusunda bir köprü vazifesi görmektedir. Moda endüstrisinde günün ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulan tasarımlarda geleneksel öğelere yer verilmesi, giysi tasarımları ile duygusal bağ oluşturulması konusunda en çok kullanılan yöntemlerden biridir. Günümüzde tasarımcılar kendine özgü bir tarz oluşturabilmek, farklı bir bakış açısı yakalamak ve küresel pazarlara yönelik özgün koleksiyonlar hazırlamak için çoğunlukla tarihten ve kültürel özelliklerden ilham almaktadırlar.

Kültürel mirası gelecek nesillere taşımanın ve yaşatmanın yanı sıra moda ve tekstil tasarımı alanında kültürel unsurların esin kaynağı olarak kullanılmasına dikkat çekmek; yerel ve küresel pazarlara ulaşabilecek, özellikle genç tüketicileri estetik olarak tatmin edebilecek yeni ürünler tasarlamak ve dijital bir koleksiyon hazırlamanın amaçlandığı çalışmada aynı zamanda kültürel sürdürülebilirliğe katkı sağlanması hedeflenmiştir. Betimsel araştırma yönteminin kullanıldığı araştırma nitel verilere dayanmaktadır. Çalışma; konunun kapsamlı incelenmesi ve uygulamanın gerçekleştirilmesi olmak üzere iki aşamalı olarak kurgulanmıştır. İlk aşamada Türk kültürüne ait çintemani motifinin alan yazı incelemesi yapılmıştır. Araştırmanın ikinci aşaması Türk kültürüne ait çintemani motifinden yola çıkarak günün trendlerine uygun genç tüketicilere yönelik hazırlanan dijital bir koleksiyon hazırlama adımlarını içeren uygulamalı bir süreçten oluşmaktadır. Araştırmanın uygulamalı süreci Gaskill (1992, s. 20)'nin hazır giyim üretimine yönelik parekende ürün geliştirme modeli (Şekil 1.) esas alınarak gerçekleştirilmiştir.

Şekil 1. Koleksiyonda Kullanılan Ürün Geliştirme Süreci Modeli

Kaynak: Gaskill (1992, s. 20)'den geliştirilmiştir.

Tekstil ve moda endüstrisinin temel gereksinimi, yeni ve özgün içeriklere sahip tasarım uygulamalarıdır. Tasarım; sadece zihinsel bir süreç değil aynı zamanda malzeme, üretim ve pazarlamadan oluşan ve farklı disiplinlerin faaliyetlerini de kapsayan döngüsel bir süreçtir. Moda tasarımında zihinde tasarı olarak başlayan süreç genel olarak araştırma, çizim, malzeme, kalıp, prototip, dikim, sunum, satış ve satış sonrası müşteri hizmetlerini vb eylemleri içerir. Dijital koleksiyon hazırlama süreci, moda endüstrisinin geleceğini şekillendiren önemli bir unsurdur. Dijital giysi tasarımı, sanal giysi tasarımının uygulamaya dönüştürülmesi aşamasıdır. Sanal giysi tasarımı, gerçek kumaş ve malzemeler kullanmadan bilgisayar ortamında giysi tasarlamayı ifade etmektedir. Bu aşamada, tasarımın fiziksel olarak üretilmesi için dijital ortamda kalıp çıkarılması, kumaş seçimi ve dikiş detayları gibi adımlar yer almaktadır. Dijital giysi tasarımı, moda endüstrisinde üretim sürecini optimize etmek için kullanılmaktadır. Giysi koleksiyonu hazırlama süreci tüm bu faaliyetleri kapsayan dinamik ve çok yönlü bir yapıya sahiptir. Bu bağlamda çalışmada ilk olarak hazırlanan koleksiyonun esin kaynağını oluşturan, Türk kültürünün geleneksel ve önemli bir motifi olan çintemani motifi araştırılarak Türk kültüründeki yeri ve kullanım alanları incelenmiştir. Çalışmanın uygulama aşaması Şekil 1.'de verilen hazır giyim üretimine yönelik perakende ürün geliştirme modeli esas alınarak Dijital ortamda ve dijital 2B ve 3B araçlar kullanılarak uygulanmıştır. Uygulama aşamasında alan yazında yer alan ürün geliştirme modelinden farklı olarak çağın gerekliliklerine uygun yeni ve özgün bir yol haritası oluşturulmuş, hazır giyim üretimine yönelik dijital koleksiyon hazırlama modeli önerisi ve örneği sunulmuştur.

3.2. Bulgular

Günümüzde tekstil ve moda endüstrisinin boyutları geliştirilerek yeniden biçimlendirilmektedir. Yeni ve dijitalleştirilmiş uygulamaların geleneksel ve maddi olanlarla ilişkisel olarak bir arada var olduğu düşünülürse modanın dijitalleşmesi ile birlikte dijital kumaşlar, dijital giysiler, dijital prototipleme, sanal gerçeklikler, yapay zeka kullanımı ve dijital giysi üretimi gibi fiziksel giysi ve tasarımla ilgili moda 4.0 teknolojisinin yeni hizmet modelleri ortaya çıkmıştır. Moda 4.0 teknolojisi tasarım süreçlerinde ürün geliştirme, görselleştirme, dağıtım ve pazarlama alanlarına yayılarak tekstil ve moda endüstrisinin bir parçası haline gelmiştir. Dijital koleksiyon hazırlama süreci, sanal giysi tasarımı ve dijital araçların kullanımı günümüzde önemli konulardır. Bu alanlarda yapılan çalışmalar, moda ve tasarım dünyasında büyük bir etki yaratmaktadır. Bu bağlamda, moda

tasarımı alanında dijital teknolojilerin rolü büyük önem taşımaktadır. Dijital koleksiyon hazırlama süreci, sanal giysi tasarımı ve dijital araçların kullanımı, moda endüstrisinde yenilikçi ve sürdürülebilir yaklaşımların geliştirilmesine büyük katkı sağlamaktadır. Bu alanda yapılan çalışmalar, tasarım süreçlerini daha verimli hale getirmek ve estetik açıdan çeşitlilik sunmak amacıyla kullanılmaktadır. Sanal giysi tasarımı, dijital araçlar ve teknolojiler sayesinde daha hızlı ve esnek bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir. Bu da tasarımcılara daha fazla yaratıcılık ve özgürlük sağlamaktadır. Dijital koleksiyon hazırlama süreci, tasarım dünyasında geleceğin trendlerini belirlemek ve sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak için önemli bir araçtır. Bu alandaki çalışmaların moda endüstrisine büyük katkı sağladığı söylenebilir.

Bu bağlamda araştırmanın bu bölümünde Şekil 1.'de verilen hazır giyim üretimine yönelik perakende ürün geliştirme modeli esas alınarak geliştirilen dijital koleksiyon hazırlama sürecinin aşamaları sunulmuştur.

Trend Analizi: Moda endüstrisinde sürdürülebilir başarı için kritik bir faktör olan trend analizi, mevcut ve gelecekteki moda trendlerini tahmin etmek amacıyla yapılan bir süreçtir. Moda trendleri, belirli bir dönemde geniş bir kitle tarafından kabul gören stil, renk, desen, tasarım, üretim ve genel süreçlerle ilgili mevsimsel tahmin unsurlarını ifade eder (Wickett vd. 1999, s. 27). Bu eğilimler genellikle kültürel, sosyal, ekonomik ve teknolojik faktörlerden etkilenir. Trendleri anlamak, tasarımcılara müşteri taleplerini doğru bir şekilde karşılama ve sektörde rekabet avantajı sağlama konusunda yardımcı olur. Tarihi referanslar, pazar araştırmaları, sosyal medya ve influencer analizi trend analizi için kullanılan stratejilerden bazılarıdır. Tarihi referanslar, tasarımcıların geçmişe dönük referansları inceleyerek klasik ve modern öğeleri birleştirerek yeni ve benzersiz tasarımlar ortaya çıkarması için yapılan bir analizdir. Trend araştırması yapılırken tasarımcı, giysi tarihinden, kavramlardan, moda akımlarından, kostümlerden, değişik kültürlerin giyim tarzlarından, mimariden, sahne sanatlarından, bitki ve hayvanların renklerinden, dokularından ve formlarından kısacası seçebileceği herhangi bir şeyden yola çıkarak yeni fikirler ve tasarımlar ortaya çıkarmaktadır (Seivewright, 2007, s. 71). Geleneksel Çintemani motifinin çağdaş giyim tasarımlarındaki yansımalarını değerlendirilmesi sonucu dijital bir koleksiyon oluşturulması hedeflenen bu makalede, 2024-2025 ISPO mega trendleri incelendiğinde 1. mega trendin *Görev Bilinci (Duty Consciousness)*, 2. mega trendin *Dijital Gerçeklik (Digital Reality)*, 3. mega trendin *Varlık Göstermek (Showing Presence)* olduğu ortaya çıkmıştır. Mega trendlerin özet içeriği Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. 2024-2025 ISPO Mega Trendleri

Görev Bilinci (Duty Consciousness)	Dijital Gerçeklik (Digital Reality)	Varlık Göstermek (Showing Presence)
Sürdürülebilirlik uzun yıllardır her yerde kullanılan bir kelimeydi, ancak artık hayata geçirilen fikirler gerçek görev alanına uymadığı ve dolayısıyla tüketiciyi aldatmaya yol açtığı ütopyaya dönüştü Kasıtlı olsun veya olmasın, hızlandırılmış bir ekolojik dürtü iddia eden içeriklerin ve ürünlerin gerçek DNA'sını ortaya çıkarmak için daha fazlasının yapılması gerekiyor. Tekstil ve moda sektörü bir araya geldiğinde, elyaftan tüketiciye kadar tedarik zinciri boyunca baştan sona işbirliği olduğunda endüstri daha büyük bir hızla ilerleyecektir. Sürdürülebilir gelişmeler, marka işbirlikleri ve tüketici girdisi açısından sendika	Dijital devrime alıştığımız gibi metaverse'nin patlaması ile artık hem dijital hem de fiziksel dünyalarda paralel yaşamlara sahip olabiliyoruz. uygulamalar ve yeni yazılımlara özelleştirilmiş uyum sayesinde dijital devrim zemin kazanmaya devam ediyor. Artırılmış gerçeklik (AR), daha sorunsuz ve daha verimli süreçlere giden yolda yol gösterirken, yapay zeka (AI) yeni bir hız sağlıyor. 3D baskı, baskılı devre teknolojisi, fiziksel olarak dijitalle bağlanan nesnelerin interneti (IoT), tasarım ve kişiselleştirmedeki çeşitlilik günümüz teknolojisinde ön plana çıkıyor. Markalar kendilerini sanal gerçeklik dünyasına kaptırmaya, kendi	Tükenmişlik kültürü geçmişte kaldıkça ve tüketiciler yaşamlarında refaha ulaşmayı amaçladıkça, var olmak yaşam açısından hayatla ilgilidir. Fiziksel uygunluk, sağlıklı olmanın tek performans faktörü değildir; zihinsel uygunluk, daha önce üzerinde durulmayan, çok vurgulanan bir alan haline gelmektedir. Performans; sektördeki diğer gelişmelerle birlikte aktiviteyi koruma ve geliştirmede giyenin performansından tekstil ve nihai ürün performansına, sürdürülebilirlikten ürün imalatındaki ve teknik süreçlerdeki değişikliklere kadar uzanan bir yelpazededir. İstenen performansın temel özellikleri sadece

<p>etkisi yaratarak, lider, baskın üye olmadan sektörün daha iyi olması için ekip çalışması olmalıdır. Çevre sorunlarını çözmek için nasıl çalışıldığına dair tutarlı bir mesaj oluştururken hem sektör biriyle, hem de tüketiciyle etkileşim halinde olmalıdır. Birleşelim, dinleyelim, öğrenelim ve dünyadaki değerleri ve zorlukları anlayalım. Paris anlaşması ile oluşturulduğu gibi tek başına bir yola odaklanmak yerine grup katılımı, daha verimli tekstil süreçleri ve kaynak kullanımı yoluyla çevreyi daha temiz, daha yeşil ve yaratıcı hale getirmelidir. Belirlediğimiz hedeflere ulaşmamıza katkı sağlayarak daha büyük fayda için kullanılacak bir bilgi arşivi oluşturulmalıdır.</p>	<p>dünyalarını yaratmaya, özel olarak tüketicilerin avatarları için kapsül koleksiyonlar ve sınırlı sürümler tasarlamaya, aynı zamanda yüksek satışlar yaratarak dikkat ekonomisine hitap etmeye hevesli hale gelmiştir. Meta dünyalar için kapsül koleksiyonları yaratan markaların avantajları teşhir, potansiyel tüketiciler için yeni bir deneyim veya aynı kıyafetleri giymenin “mini-me” yönüdür. Sanal ve gerçek olmak üzere her iki dünyanın da en iyisini yaratmada perakende mağazalarında sürükleyici deneyimler oluşturmak için dijital sanat eserleri kullanılıyor. Gerçek dünyada da sanal kripto para birimi artık mağaza içi markalar tarafından kabul ediliyor.</p>	<p>malzeme sektörüne değil, aynı zamanda tüketicinin yaşam tarzına da bağlıdır. Hem fiziksel hem de zihinsel sağlık paha biçilemezdir. Zamanı Yavaşlatmak, Yavaş Hareket ve Yavaş Modaya geçiş aynı zamanda rutinlerden yakıcı bir sürdürülebilirlik duygusuna kadar pek çok farklı seviyelere ulaştıkça yeni bir değer duygusu da yayıyor. Bu aşamada Kumaş ve ürün tasarımında çok yönlülük devreye girdiğinden hem fiziksel hem de zihinsel sağlığın önemi bir ürüne katma değerle birlikte işlevsellik kazandırılmasına da bağlıdır. Fiziksel performans ve tasarım performansı tüm seviyeleri etkileyen parametredir.</p>
--	--	--

Kaynak: Mangır ve Harmankaya, 2023, s. 193

2024-2025 moda sezonunda özellikle sürdürülebilirlik, kültürel çeşitlilik ve dijitalleşme temalarının ön planda olduğu ve geleneksel motiflerin modern yorumlarına olan taleplerin arttığı da görülmüştür. Çalışmada, yapılan analizler sonucunda yaratıcı ve özgün bir dijital koleksiyon ortaya koymak için Türk sanatında önemli bir yeri olan Çintemani motifinin 2024-2025 moda sezonunda öne çıkan trendlere entegre ederek geleneksel ve çağdaş unsurları bir araya getirilmiş, genç tüketicilere hitap edecek trendler aşağıda verilmiştir:

- Sürdürülebilirlik ve Doğa Temaları: Genç tüketiciler, sürdürülebilirlik ve doğa dostu tasarımlara ilgi göstermektedir. Bu trend, Çintemani motifini doğal ve organik kumaşlarla birleştirerek vurgulanmıştır.
- Teknolojiyle Entegrasyon: Akıllı tekstil teknolojileri ve interaktif tasarımlar, genç tüketiciler arasında popülerdir. Bu trend, Çintemani motifinin dijitalleşmiş yansımaları, giyilebilir teknoloji ve interaktif detaylarla birleştirilerek vurgulanmıştır.
- Retro ve Vintage Akımı: Geçmişe özlem duyan genç tüketiciler, retro ve vintage tarzlara ilgi göstermektedir. Geleneksel Çintemani motifini modern kesimler ve detaylarla birleştirilerek, nostaljik bir hava yaratılmıştır.
- Renk Armonisi: Canlı ve enerjik renkler, genç tüketicilerin ilgisini çeker. Çintemani motifini canlı renk paletleriyle kullanılarak genç ve dinamik bir görünüm elde edilmiştir.
- Sokak Modası Etkisi: Sokak modası unsurları, gençler arasında oldukça popülerdir. Çintemani motifini sokak modası detaylarıyla birleştirilerek, rahat ve şık tasarımlar ortaya konmuştur.
- Özgün Baskılar ve Grafikler: Genç tüketiciler, özgün baskılar ve grafiklerle dikkat çeken tasarımları tercih ederler. Gençlerin ilgisini çekmek için Çintemani motifi büyük ve dikkat çekici grafikler ve desenler kullanılmıştır.
- Sanal Defile ve Canlı Yayınlar: Dijital ortamda gerçekleştirilecek sanal defileler ve canlı yayınlar, genç tüketicileri koleksiyonla etkileşime geçmeye teşvik edebilir. Koleksiyon sunumu sanal defile ile gerçekleştirilmiştir.

Konsept ve Tema Geliştirme:

Moda tasarımı sürecinde bir koleksiyonun hazırlanmasının en temel aşamalarından biri konsept ve tema geliştirmedir. Trendler araştırıldıktan ve belirlendikten sonra seçilen tema doğrultusunda öğeler (yani fotoğraflar, dergi kupürleri, renk örnekleri ve kumaş örnekleri) analiz için bir araya getirilir (Wickett vd. 1999, s. 27). Moda tasarımcıları ilhamlarını birçok görsel, fiziksel veya duygusal kaynaklardan alırlar. Tasarımcılar ilham kaynaklarından edindiği verileri bazen bir araya getirerek hikayeler oluşturabilir (Koç ve Mendi, 2020, s. 457). Konsept araştırması yapılırken tasarımcı, giysi tarihinden, kavramlardan, moda akımlarından, kostümlerden, değişik kültürlerin giyim tarzlarından, mimariden, sahne sanatlarından, bitki ve hayvanların renklerinden, dokularından ve formlarından kısacası bunlar sanat, tarih, müzik, mimari, sosyal ve politik olaylardan ilham almaktadır. Konsept araştırması sırasında tasarımcı, seçebileceği herhangi bir şeyden yola çıkarak yeni fikirler ve tasarımlar ortaya çıkarmaktadır (Ertürk ve Erdoğan, 2012, s. 6-12). Geleneksel Çintemani motifinin çağdaş giyim tasarımlarındaki yansımalarını değerlendirilmesi sonucu dijital bir koleksiyon oluşturulması hedeflenen bu makalede, trend analizleri sonucunda Çintemani motifi seçilmiştir. Konsept ve tema geliştirme aşamasında koleksiyonun sezonu ve hedef kitlesi belirlenmiştir. Trend analizlerinden elde edilen veriler ve konsept geliştirme aşamasında elde edilen bilgiler değerlendirilerek hikâye ve duygu durum panoları hazırlanmıştır. Bu bilgiler ışığında koleksiyonun sezonu 2024-2025, hedef kitlesi 18-25 yaş arası genç tüketiciler olarak belirlenmiştir. Genç tüketiciler, moda endüstrisinin en önemli hedef kitlelerinden biridir. Hazırlanan koleksiyon geniş bir yelpazede sunulması için belli bir dönem seçilmemiştir.

Resim 13. Hikâye Panosu

Kumaş Seçimi: Kumaş ve malzeme belirleme süreci, bir ürünün tasarımı ve bitmiş hali ile uyum sağlaması açısından üzerinde titizlikle durulması gereken bir konudur. Tasarım aşamasında doğru kumaş ve malzeme seçiminin yapılmaması tasarımcıyı hayal kırıklığına uğratabilecek bir sonuç doğurur. Kumaş ve malzeme seçimi tasarım aşamasında dikkate alınmalıdır. Ünlü bir tasarımcı olan Dior, malzemenin önemini 'birçok tasarımlarım kumaşları gördüğüm anda kafamda belirdi' sözleri ile vurgulamaktadır. Tasarım sürecinde doğru malzemeler ile çalışmak, doğru ürünü elde etmek için gereklilik oluşturmaktadır (Stone, 2004, s. 92). Bu çalışmada, genç tüketicilere yönelik hazırlanan dijital koleksiyonda

trend analizlerinden elde edilen bilgiler ışığında “Sürdürülebilirlik ve Doğa Temaları” kapsamında daha çok doğal, pamuklu ve örgü kumaşlar tercih edilmiştir.

Renk Seçimi; Moda renkleri, her yıl değişen kültürel, sosyal ve ekonomik faktörlere bağlı olarak farklılık göstermektedir. Moda endüstrisi, tüketicilerin beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamak için yeni renk paletleri oluşturmaktadır. Bu çalışmada, 2024-2025 yılları için öngörülen moda renk trendleri incelenmiştir.

Bu trendler, uluslararası moda haftaları, renk otoriteleri, tasarımcılar ve markaların koleksiyonlarından elde edilen verilere dayanmaktadır. 2024-2025 moda renk trendleri, doğadan ilham alan, enerji veren, duygusal ve onarıcı renklerden oluşmaktadır. Bu renkler, pandemi sonrası dönemde insanların ruh halini, yaşam tarzını ve değerlerini yansıtmaktadır. 2024-2025 moda renk trendleri, şu şekilde sınıflandırılabilir:

- Apricot Crush: 2024 yılının rengi olarak seçilen apricot crush, tatlı bir şeftali tonudur. Bu renk, sonbahar yapraklarını, sıcaklığı ve romantizmi çağrıştırmaktadır. Apricot crush, hem kış hem de yaz mevsiminde kullanılabilen, güçlü ve feminen bir renktir (URL-1)

Resim 14. 2024 Yılıın Rengi Olarak Seçilen Apricot Crush (URL-6)

- Limon Yeşili: 2024-2025 moda renk trendleri arasında öne çıkan limon yeşili, canlı ve ferah bir renktir (URL-2).

- Lila: 2024-2025 moda renk trendleri arasında yer alan lila, pastel bir mor tonudur. Bu renk, zarafeti, hayal gücünü ve yaratıcılığı temsil etmektedir (URL-3).

- Bej: 2024-2025 moda renk trendleri arasında sade ve doğal bir renk olan bej de bulunmaktadır. Bej, zamansız, klasik ve şık bir renktir (URL-4).

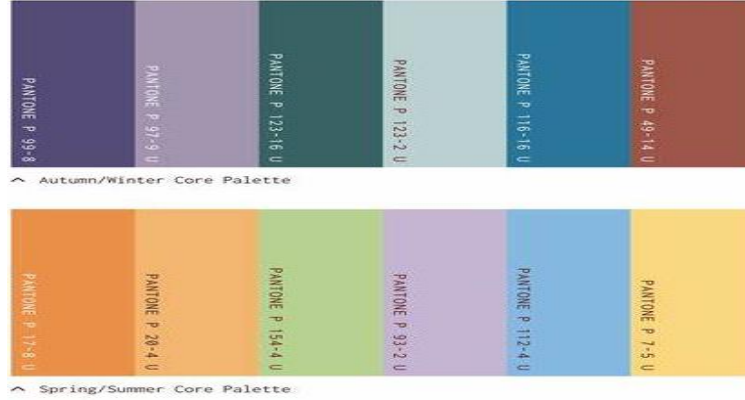
- Payetli Renkler: 2024-2025 moda renk trendleri arasında parlak ve ışıltılı renkler de dikkat çekmektedir (URL-5)

Resim 15. 2024 2024 Modasının En İddialı Renklerinden Biri Kiraz Kırmızısı (URL-6)

- Kiraz kırmızısı: Parlak ve canlı bir renk olan kiraz kırmızısı, 2024 modasının en iddialı renklerinden biri olacak. Kiraz kırmızısı, hem tek başına hem de başka renklerle kombinlenerek, farklı tarzlara uyum sağlayabilmektedir (URL-6).

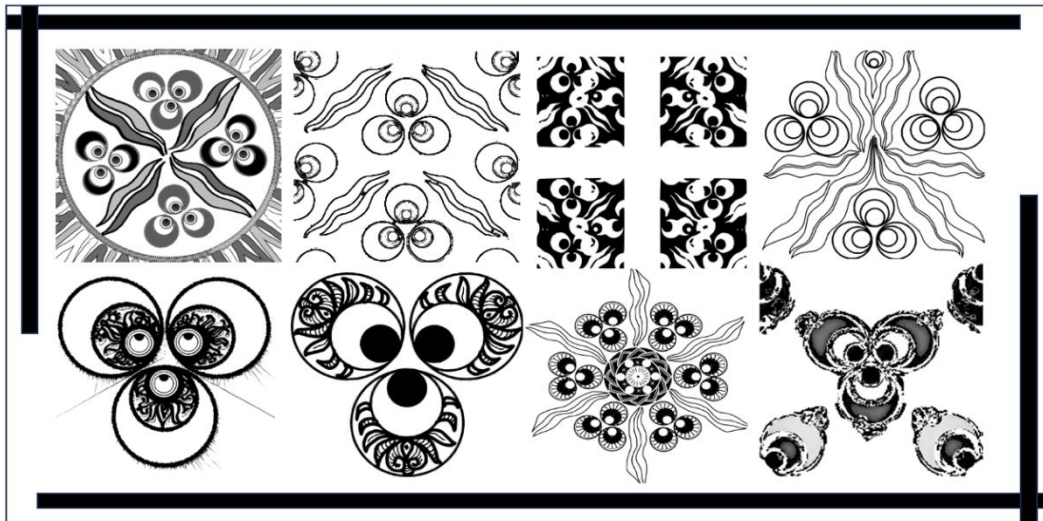
- Metalik parlaklık: Metalik parlaklık, fütüristik ve ışıltılı bir görünüm sunan bir trenddir. Metalik parlaklık, payetler, simler, metal kumaşlar ve aksesuarlar gibi farklı malzemelerle elde edilebilir. (URL-7)

Resim 17. 2024-2025 Moda Renk Trendleri (URL-8)

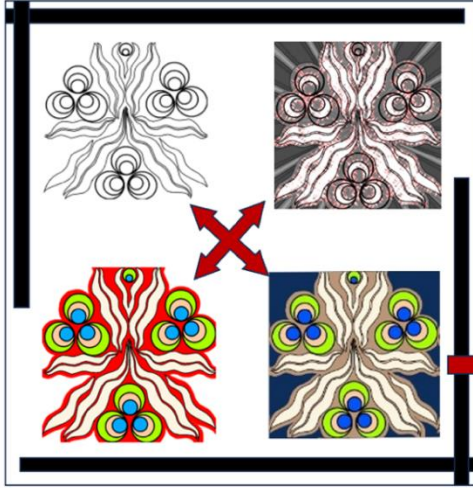
Sonuç olarak, 2024-2025 moda renk trendleri, doğadan, duygulardan ve kültürden esinlenen, çeşitli ve uyumlu renklerden oluşmaktadır. 2024-2025 moda sezonunda öne çıkan renk paleti, canlı ve yumuşak tonların dengeli bir kombinasyonunu içermektedir. Çintemani motifleri, bu renk paleti içinde özellikle toprak tonları, mavi ve yeşil tonları ile öne çıkmaktadır. Bu, geleneksel motiflerin çağdaş tasarımlarda sofistike bir etki yaratmasına olanak tanımaktadır. Bu renkler, moda endüstrisinin değişen dinamiklerine ve tüketicilerin beklentilerine uyum sağlamaktadır. Bu renkler, farklı mevsimlerde, farklı tarzlarda ve farklı kumaşlarda kullanılarak, moda yön verecek ve kişisel ifadeyi destekleyecektir.

Kumaş Tasarımı; Çalışmanın bu aşamasında dijital bir giysi koleksiyon oluşturmak için öncelikle Çintemani motifinden desenler oluşturulmuştur. Çintemani desenin stilize edilmiş veya aynen kullanılan şekil ve motifler ilk aşaması ¼ esasına göre adobe illustrate programında çizilmiştir.

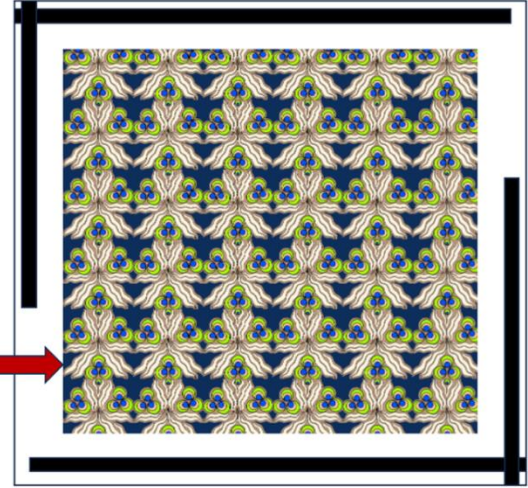

Resim 18. Koleksiyonda Kullanılacak Desenlerin ¼ Esasına Göre Çizimleri

Adobe Illustrate programında çizilen motif ve desenlerin her birinin renk ve desen varyasyonları yapılmıştır. Bu varyasyonlar arasında koleksiyonda kullanılacak desenlerden birbirlerini tamamlayacak ve desen bütünlüğü sağlayacak şekilde bir kompozisyon oluşturmak için tam raportlama, yarım raportlama teknikleri ile kompozisyonun sürekliliğini sağlayacak ve sınırsız bir alanı kaplayabilecek şekilde çoğaltılabilecek kompozisyonlar oluşturulmuştur.

Resim 19. Renk ve Desen Varyasyon Örneği

Resim 20. Desen Tam Raportlama Örneği

Koleksiyon için Çintemani motifinden esinlenerek 8 ana desenden oluşturulan bir desen koleksiyonu hazırlanmıştır. Hazırlanan 8 ana desenin varyasyonlarından 3 tanesi seçilerek Antares desen koleksiyonu oluşturulmuştur. Oluşturulan koleksiyon ile kumaş tasarımları tamamlanmıştır.

Resim 21. Çintemani Motifinden Yola Çıkararak Antares Koleksiyonu İçin Hazırlanan ve Geliştirilen Kumaş Desenleri

Silüet ve Stil Kararları; Koleksiyon hazırlarken silüet ve stil kararları belirleme, modanın önemli bir parçasıdır. Silüet, bir giysinin dış hatlarını ifade ederken, stil, tasarımcının kendi yorumunu ve üslubunu yansıtır. Koleksiyon hazırlama sürecinin temel aşamalarını dikkate alınarak bu aşamalarda silüet ve stil kararları, araştırma, tema, trend, hikâye, renk, kumaş, aksesuar, model, kalıp gibi unsurlarla birlikte ele alınmalıdır. Silüet ve stil kararları, koleksiyonun hedef kitlesi, kullanım amacı, mevsimi, kültürü, modası gibi faktörlere göre değişiklik gösterebilir. Silüet ve stil kararları, tasarımcının yaratıcılığını ve farklılığını ortaya koyan bir araçtır. Bu kavramlar, silüet ve stilin görsel olarak etkileyici ve

anlamli olmasını sağlar. Silüet ve stil kararları, koleksiyonun bütünlüğü ve uyumu açısından da önemlidir. Koleksiyonu oluşturan parçalar, birbirleriyle uyumlu silüet ve stillere sahip olmalıdır. Bu bağlamda, koleksiyon hazırlarken silüet ve stil kararları, tasarımcının yaratıcılığını, üslubunu, vizyonunu ve mesajını yansıtan, koleksiyonun kimliğini ve karakterini belirleyen, koleksiyonun bütünlüğünü ve uyumunu sağlayan, koleksiyonun hedef kitlesi, kullanım amacı, mevsimi, kültürü, modası gibi faktörlere uygun olan, görsel olarak etkileyici ve anlamlı olan kararlardır.

Bu çalışmada, hazırlanan koleksiyonun stil ve silüet kararları belirlenirken;

- Çintemani motifi, tasarlanan giysilerde kumaş deseni olarak kullanılmıştır. Motifin kullanımında rengi, boyutu, sıklığı ve konumunun, koleksiyonun teması, hikayesi ve renk paleti ile uyumlu olmasına dikkat edilmiştir.
- Çintemani motifi, geometrik, asimetrik, dalgalı, yuvarlak veya oval gibi farklı silüetlerle birlikte kullanılmıştır. Silüetler, koleksiyonun hedef kitlesinin vücut tipi, yaşam tarzı, zevki ve ihtiyaçlarına göre seçilmiştir.
- Çintemani motifi, farklı stillerle de uyum sağladığı için koleksiyonda, spor, klasik, casual, minimalist, feminen olmak üzere farklı stiller bir arada kullanılmıştır. Koleksiyonda kullanılan stillerin, koleksiyonun hedef kitlesinin kişiliği, karakteri, kültürü ve modası ile uyumlu olmasına dikkat edilmiştir.

Hazırlanan dijital koleksiyonda; günlük, formal ve özel gün giysilerinden örnekler yer almaktadır. Klasik veya minimalist, spor veya casual, bohem, etnik, retro veya avangart stillerde, tişört, sweatshirt, hoodie, pantolon, şort, etek, elbise, ceket, mont gibi parçalar tasarlanmıştır. Motif, kumaşın tamamında, ön veya arka yüzünde, kol veya cepte, yakada veya etekte olmak üzere giysinin farklı yerlerinde de kullanılmıştır. Motifin rengi veya kumaş rengi canlı, pastel veya nötr olarak farklılık göstermektedir. Silüetler, rahat, bol, dar, kısa, uzun, düz, pileli, frapan, asimetrik şekillerde tasarlanmıştır.

Dijital Prototip Hazırlama; Koleksiyonun nasıl görüneceği, hangi özelliklere sahip olacağı, hangi teknolojilerle destekleneceği gibi konuların belirlendiği bir aşamadır. Prototip hazırlama, koleksiyonun tasarımını ve işlevselliğini test etmek için kullanılan bir araçtır. Araştırmanın bu aşamasında tasarım ve prototip hazırlama süreci dijital teknoloji kullanılarak 3D Clo programında yapılmıştır. 3D Clo programı, moda tasarımında sanal, gerçeğe yakın giysi görselleştirmesi oluşturan bir programdır. Bu program, tasarımcıların 2D kalıpları 3D simülasyonlara entegre ederek gerçeğe yakın giysi görselleştirmeleri oluşturmalarına olanak tanır. Yapay zekâ destekli simülasyon motoru, kumaş türü ve yoğunluğu gibi verilerle çalışarak, tasarımcıların kumaşın davranışını daha doğru bir şekilde tahmin etmelerine ve böylece fiziksel numunelere olan ihtiyacı azaltmalarına yardımcı olur.

Bir giysi koleksiyonunda 3D Clo programının kullanılması, tasarımcılara birçok avantaj sağlamaktadır. Örneğin, 3D Clo programı ile;

- 2d kalıpları 3d modellere dönüştürebilir, kumaş, renk, desen, aksesuar gibi özellikleri kolayca değiştirilebilir,
- Gerçek beden ölçülerinde sanal fitting yapılabilir, giysilerin uyum veya kalite gibi kriterleri test edilebilir,
- Zamandan ve maliyetten tasarruf edebilir, gerçek numune üretimine gerek kalmadan müşterilere sanal numuneler sunulabilir,
- Sanal defile, animasyon, video, render gibi görsel sunumlar hazırlanarak koleksiyon etkileyici bir şekilde tanıtılabilir,

3D Clo programı, moda tasarımında dijital dönüşümü sağlayan, yenilikçi, güçlü ve aynı zamanda moda endüstrisinde sürdürülebilirlik ve verimlilik açısından önemli bir araçtır. 3D Clo'nun sunduğu yenilikçi özellikler, tasarım sürecini hızlandırırken, maliyetleri düşürmekte ve sürdürülebilirlik açısından önemli avantajlar sağlamaktadır. Örneğin; gerçekçi giysi görselleştirmeleri simülasyonu sayesinde numune üretimini, sevkiyatını ve malzeme israfını azaltmaya yardımcı olmaktadır. Tasarım aşamasında, modelleme ve dikiş işlemleri gibi süreçler olumsuz çevresel etkilere yol açarken, 3D Clo programı ile bu süreçlerde kaynak kullanımı ve atık oluşumunu azaltarak sürdürülebilir üretimi desteklemektedir. Özellikle, giysi üretiminin tekstil üretimi aşaması, diğer herhangi bir aşamaya kıyasla genellikle en yüksek çevresel etkiye sahiptir. Fiziksel malzemeler kullanılmadığı için, bir dijital örneğin oluşturulması sırasında, tasarım sürecinin erken aşamalarında yapılan seçimler genel ekolojik etkiyi büyük ölçüde azaltmaktadır. Bu nedenle, 3D Clo gibi moda tasarım programları, koleksiyon hazırlama sürecinde hem maliyetleri düşürüp hem de çevresel etkiyi azaltarak moda endüstrisinde önemli bir rol oynamaktadırlar (URL-9).

3D Clo'nun Maliyetlere Etkisi:

- Örnek Üretimi ve Nakliyat Azalması: Sanal giysi görselleştirmeleri oluşturarak fiziksel numune üretimini azaltır. Bu, malzeme maliyetlerini düşürür ve nakliyat masraflarını engeller.
- Hızlı Prototipleme: Tasarımların hızlı bir şekilde sanal olarak oluşturulması, prototip üretim süresini kısaltır, tasarım sürecini hızlandırır ve maliyetleri düşürür.
- Dijital İletişim: 3D modellemeler, tedarikçilerle ve müşterilerle daha etkili bir şekilde iletişim kurmayı sağlar. Bu da iş süreçlerini optimize eder ve maliyetleri azaltır.

3D Clo'nun Çevreye Etkisi:

- Malzeme İsrafının Azaltılması: Fiziksel numune üretilmediği için malzeme israfı minimuma iner.
- Dijital Tasarımın Ekolojik Ayak İzi: Dijital örneklerin yaratılmasında kullanılan enerji ve kaynaklar, fiziksel üretimden daha azdır.
- Sürdürülebilirlik Sertifikasyonları: Bazı firmalar, 3D Clo programını kullanarak sürdürülebilirlik sertifikaları alır (URL-10).

Bu bağlamda çalışmada 3D Clo programı kullanılarak dijital bir koleksiyon hazırlanmıştır. Diğer çalışmalara örnek olması, maliyet ve çevresel etkilerinin yanı sıra zamandan ve mekândan tasarruf edilmesi, Clo-Set gibi platformlar aracılığıyla tasarımcılar, teknik tasarımcılar ve tedarikçiler arasında daha etkin bir iş birliği ve iletişim kurulmasına imkân tanıyarak, endüstri içindeki iş akışını kolaylaştırması ve hızlandırması bakımından da bu yöntem önerilmektedir.

Çalışmanın bu bölümünde hem sürdürülebilirlik hem kültürel mirasın korunması bağlamında geleneksel Çintemani motifinin Türk kültüründeki yeri ve çağdaş giyim tasarımlarına yansımaları sonucunda dijital 3D Clo programı kullanılarak genç tüketicilere yönelik 24 kız, 24 erkek toplam 48 giysiden oluşan bir dijital koleksiyon hazırlanmıştır. Çintemani teması ile hazırlanan dijital giysi koleksiyonuna hem motifin hem de yıldızın Türk kültüründeki yeri, anlamı, önemini ve gücünü yansıtmasından dolayı Antares ismi verilmiştir. Antares, Türklerde Mars ile ilişkilendirilen ve onun gibi zafer ve savaş ile ilgili

bir yıldızdır. Aynı zamanda akrebin kalbi sayılan Çintemani motifi ile sembolize edilmektedir.

Prototip Örnekleri ve Analiz: Çalışmanın bu bölümünde genç tüketicilere yönelik hazırlanan Antares Koleksiyonuna ait kadın ve erkek olmak üzere toplamda 20 lookdan oluşan kapsül koleksiyonun renk, desen, kumaş ve prototiplerinden oluşan pafta örnekleri aşağıda verilmiş ve analizleri yapılmıştır.

Pafta 1:

1. paftadaki giysiler renk ve stil olarak 2024 trendlerine uygun tasarlanmıştır. Giysilerin tasarımında sarı, siyah ve beyaz renklerden oluşan ve stilize Çintemani motifinden hazırlanmış kumaş kullanılmıştır. ¼ esasına göre tam raportlama tekniği ile kumaş deseni oluşturulmuştur. Tasarımlarda örgü ve pamuklu kumaş tercih edilmiştir. Erkek modelin giydiği gömlek kısa kollu ve düğmeli, altında ise beyaz pantolon oluşan bir tasarımdır. Kadın modelin tasarımı ise kısa kollu, beli açıkta bırakan bir üst ve desenli mini etek takımından oluşmaktadır.

Giysilerin renkleri Pantone marka renk kartları ile gösterilmiştir: 12-0642 TCX (Aurora - sarı), 19-4005 TCX (Pirate Black - siyah) ve 11-0601 TCX (Bright White - beyaz). Bu renkler, canlılık, kontrast ve sadelik sağlayan bir renk uyumu oluşturmaktadır.

Giysilerin stil özellikleri ise şöyledir:

- Erkek modelin giydiği gömlek, klasik bir kesime sahip olup, çintemani desenli kumaşı ile dikkat çekmektedir. Gömleğin kısa kollu olması, yaz mevsimine uygun bir seçimdir. Beyaz pantolon ise gömlekle uyumlu bir renk kontrastı sağlamakta ve şık bir görünüm katmaktadır.
- Kadın modelin giydiği üst ve etek kombini, spor ve genç bir tarz sergilemektedir. Üstün kısa kollu ve beli açıkta bırakan kesimi, vücut hatlarını ortaya çıkarmakta ve feminen bir hava vermektedir. Etek ise mini boyu ile bacakları uzun göstermekte ve Çintemani desenli kumaşı ile üstle uyum sağlamaktadır.

Pafta 2:

2. paftadaki giysiler 2024 yılında moda olacak renk ve desen trendleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Kırmızı ve siyah renklerde ve stilize Çintemani motifinden hazırlanmış kumaş kullanılmıştır. ¼ esasına göre motif tam raportlama tekniği ile kumaş deseni oluşturulmuştur. Koleksiyon genç tüketicilere yönelik hazırlandığı için kıyafetlerin tasarımında modern ve canlı bir stil tercih edilmiş, bu da tasarımın genel havasını etkilemektedir. Tasarımlarda örgü ve kaşe kumaş tercih edilmiştir. Erkek modelin giydiği bluz uzun kollu ve balıkçı yakalı, altında ise siyah kaşe pantolon oluşan bir tasarımdır. Kadın modelin tasarımı ise uzun kollu kısa bir elbiseden oluşmaktadır.

Giysilerin renkleri Pantone marka renk kartları ile gösterilmiştir: 11-0601 TCX (Bright White), 18-1664 TCX (Fiery Red), 19-4005 TCX (Pirate Black). Tasarımlarda kullanılan renkler Pantone 2024 yılı için belirlediği renk trendleri arasında, kırmızı ve siyah renkler önemli bir yer tutmaktadır ve moda olacak trendlere uygundur.

Giysilerin stil özellikleri ise şöyledir:

- Erkek modelin giydiği kazak klasik bir kesime sahip, uzun kollu balıkçı yakalıdır. Pantolonun kesimi, bel kısmı, düşük ve sade bir tasarıma sahiptir. Kullanılan renkler, enerji ve tutku veren renklerdir. Kullanılan desenler, romantik ve maskülen bir hava katmaktadır. Örgü bluz ve kaşe kumaştan oluşan giysi sonbahar- kış sezonu için tasarlanmıştır. Erkek giysisi, 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olarak tasarlanmıştır.
- Kadın modelin giydiği kısa bir elbisenin kesimi, vücut hatlarını vurgulayan ve rahat bir görünüm sunan sade ve düz bir tasarıma sahiptir. Elbisenin yakası balıkçı yaka, kolları, kısa ve geniş bir şekilde tasarlanmıştır. Elbisede kullanılan desenler, romantik ve feminen bir hava katmaktadır. 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olacak şekilde tasarlanmıştır.

Pafta 3:

3. paftadaki giysiler 2024 yılında moda olacak renk ve desen trendleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Siyah ve kırmızı renklerde ve stilize Çintemani motifinden hazırlanmış kumaş kullanılmıştır. ¼ esasına göre motif tam raportlama tekniği ile kumaş deseni oluşturulmuştur. Desenin hem geometrik hem de organik bir görünümü ve büyütülmüş hali, desenin detaylarını ve kalitesini göstermektedir. Koleksiyon genç tüketicilere yönelik hazırlandığı için kıyafetlerin tasarımında modern ve rahat bir stil tercih edilmiş, bu da tasarımın genel havasını etkilemektedir. Tasarımlarda dayanıklı ve konforlu olması için pamuklu penye kumaş tercih edilmiştir. Erkek modelin giydiği tişört uzun kollu ve balıkçı yakalı, altında ise siyah, yanlarında beyaz şeritleri olan şalvar pantolondan oluşan bir tasarımdır. Kadın modelin tasarımı ise uzun kollu, yakası balıkçı yaka krop ve yanları beyaz şeritli şalvar pantolondan oluşmaktadır.

Giysilerin renkleri Pantone marka renk kartları ile gösterilmiştir: PANTONE 19-3908 TCX (Pirate Black), PANTONE 11-0601 TCX (Bright White), PANTONE 15-1515 TCX (Soft Pink) ve PANTONE 19-2030 TCX (Dark Rose). Bu renkler, tasarımınızın romantik, şık ve canlı bir görünüm vermektedir. Tasarımlarda kullanılan renkler Pantone 2024 yılı için belirlediği renk trendleri arasında, kırmızı ve siyah renkler önemli bir yer tutmaktadır ve trendlere uygundur.

Giysilerin stil özellikleri ise şöyledir:

- Erkek modelin giydiği tişört spor bir kesime sahip, uzun kollu balıkçı yakalıdır. Pantolonun kesimi, bel kısmı yüksek, ağ kısmı düşük ve sade bir tasarıma sahiptir. Kullanılan desenler, romantik ve spor bir hava katmaktadır. Penye kumaştan oluşan giysi sonbahar- kış sezonu için tasarlanmıştır. Erkek giysisi, 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olarak tasarlanmıştır.
- Kadın modelin giydiği krop spor bir kesime, vücut hatlarını vurgulayan ve rahat bir görünüm sunan sade ve düz bir tasarıma sahiptir. Tişörtün yakası balıkçı yaka, kolları, uzun bir şekilde tasarlanmıştır. Elbisede kullanılan desenler, romantik ve feminen bir hava katmaktadır. 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olacak şekilde tasarlanmıştır.

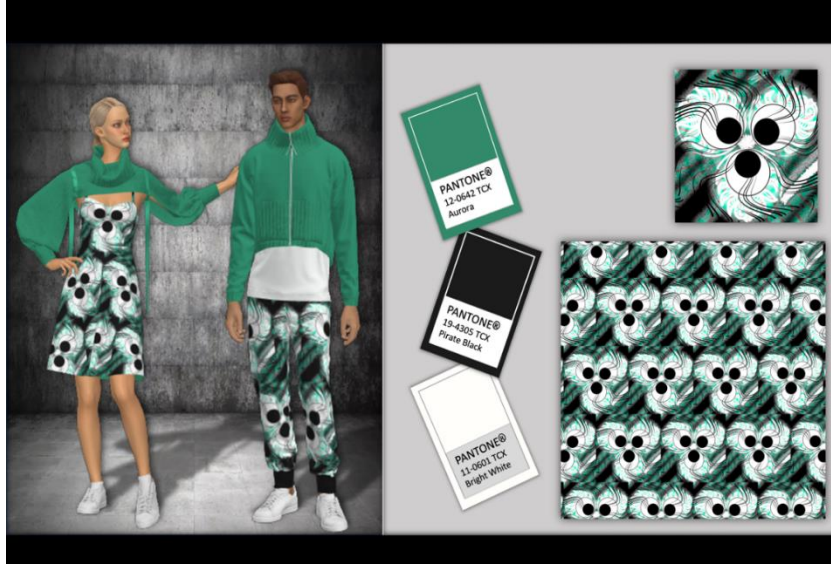
Pafta 4:

4. paftadaki giysiler 2024 yılında moda olacak renk ve desen trendleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Beyaz ve siyah renklerde ve stilize Çintemani motifinden hazırlanmış kumaş kullanılmıştır. ¼ esasına göre motif tam raportlama tekniği ile kumaş deseni oluşturulmuştur. Koleksiyon genç tüketicilere yönelik hazırlandığı için Kıyafetlerin tasarımında modern ve hareketli bir stil tercih edilmiş, bu da tasarımın genel havasını etkilemektedir. Tasarımlarda örgü ve deri kumaş tercih edilmiştir. Erkek modelin giydiği bluz kısa kollu ve balıkçı yakalı, altında ise siyah deri pantolon oluşan bir tasarımdır. Kadın modelin tasarımı ise kısa kollu kısa bir bluz ve mini etekleri fırfırlı etekten oluşmaktadır.

Giysilerin renkleri Pantone marka renk kartları ile gösterilmiştir: 11-0601 TCX (Bright White), 19-4305 TCX (Brite Black), 19-4005 TCX (Pirate Black). Siyah ve beyaz, zıtlık yaratan ve klasik bir renk kombinasyonudur. Bu renkler, sadelik, asalet, zarafet ve sofistike bir görünüm verir. Tasarımlarda kullanılan renkler Pantone 2024 yılı için belirlediği renk trendleri arasında yer alan önemli bir yer tutmaktadır ve moda olacak trendlere uygundur.

Giysilerin stil özellikleri ise şöyledir:

- Erkek modelin giydiği tişört modern ve rahat bir kesime sahip, kısa kollu balıkçı yakalıdır. Pantolonun kesimi, bel kısmı, düşük ve sade bir tasarıma sahiptir. Kullanılan renkler, klasik siyah ve beyaz renkler olup kontrastlık oluşturmaktadır. Kullanılan desenler, romantik ve maskülen bir hava katmaktadır. Örgü bluz ve deri kumaştan oluşan giysi sonbahar- kış sezonu için tasarlanmıştır. Erkek giysisi, 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olarak tasarlanmıştır.
- Kadın modelin giydiği bluz asimetrik bir kesime sahip, vücut hatlarını vurgulayan ve rahat bir görünüm sunan sade ve düz bir tasarıma sahiptir. Elbisenin yakası balıkçı yaka ve sağ omuz düşüktür. Kolları kısa ve yakası balıkçı yaka şeklinde tasarlanmıştır. Etek üstü kısmı bedene oturan ve etek uçları fırfırlı asimetrik bir kesime sahiptir. Bluzda kullanılan desenler, romantik ve feminen bir hava katmaktadır. 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olacak şekilde tasarlanmıştır.

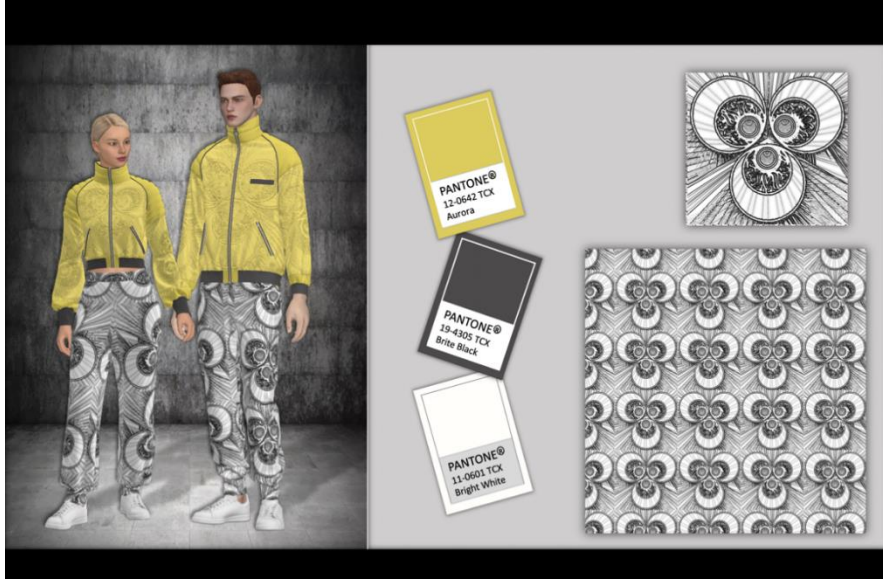
Pafta 5:

5. paftadaki giysiler 2024 yılında moda olacak renk ve desen trendleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Yeşil, beyaz ve siyah renklerde ve stilize Çintemani motifinden hazırlanmış kumaş kullanılmıştır. ¼ esasına göre motif tam raportlama tekniği ile kumaş deseni oluşturulmuştur. Koleksiyon genç tüketicilere yönelik hazırlandığı için Kıyafetlerin tasarımında modern, hareketli aynı zamanda rahat bir stil tercih edilmiş, bu da tasarımın genel havasını etkilemektedir. Tasarımlarda örgü ve pamuklu kumaş tercih edilmiştir. Erkek modelin giydiği beyaz tişört kısa kollu ve sıfır yakalı, altında ise çintemani desenli pantolon ve krop tarzda bomber ceketten oluşan bir tasarımdır. Kadın modelin tasarımı ise askılı etekleri geniş mini elbise ve üstünde geni dökümlü yakası ve geniş kolları olan bolerodan oluşan bir tasarımdır.

Giysilerin renkleri Pantone marka renk kartları ile gösterilmiştir: 11-0601 TCX (Bright White), 12-0642 TCX (Aurora Yeşil), 19-4005 TCX (Pirate Black). Siyah, beyaz ve yeşil renkler, canlılık, kontrast ve sadelik sağlayan bir renk uyumu oluşturmaktadır. Yeşil ve siyah hem modern hem de nostaljik bir görünüm sunmaktadır. Tasarımlarda kullanılan renkler Pantone 2024 yılı için belirlediği renk trendleri arasında yer alan önemli bir yer tutmaktadır ve moda olacak trendlere uygundur.

Giysilerin stil özellikleri ise şöyledir:

- Erkek modelin giydiği tişört modern ve rahat bir kesime sahip, kısa kollu balıkçı yakalıdır. Pantolonun kesimi, bel kısmı, düşük ve sade bir tasarıma sahiptir. Kullanılan renkler, klasik siyah ve beyaz renkler olup kontrastlık oluşturmaktadır. Kullanılan desenler, romantik ve maskülen bir hava katmaktadır. Örgü bluz ve deri kumaştan oluşan giysi sonbahar- kış sezonu için tasarlanmıştır. Erkek giysisi, 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olarak tasarlanmıştır.
- Kadın modelin giydiği bluz asimetrik bir kesime sahip, vücut hatlarını vurgulayan ve rahat bir görünüm sunan sade ve düz bir tasarıma sahiptir. Elbisenin yakası balıkçı yaka ve sağ omuz düşüktür. Kolları kısa ve yakası balıkçı yaka şeklinde tasarlanmıştır. Etek üstü kısmı bedene oturan ve etek uçları fırfırlı asimetrik bir kesime sahiptir. Bluzda kullanılan desenler, romantik ve feminen bir hava katmaktadır. 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olacak şekilde tasarlanmıştır.

Pafta 6:

6. paftadaki giysiler renk ve stil olarak 2024 trendlerine uygun tasarlanmıştır. Giysilerin tasarımında sarı, siyah ve beyaz renklerden oluşan ve stilize Çintemani motifinden hazırlanmış kumaş kullanılmıştır. ¼ esasına göre motif tam raportlama tekniği ile kumaş deseni oluşturulmuştur. Tasarımlarda parlak ve pamuklu kumaş tercih edilmiştir. Modellerin giydikleri üst giysiler, bol ve rahat bir kesime sahip olup, pantolonların bel kısmını kapatmaktadır. Tasarımlarda stil, spor ve günlük bir tarz oluşturulmuştur. Pantolonların kesimi bacak boyunu uzatacak şekilde şık ve zarif bir tarzda tasarlanmıştır. Bu stil kombinasyonu, kıyafetlere hem rahat hem de şık bir görünüm kazandırmaktadır. Tasarımlar ilkbahar ve sonbahar sezonları için tasarlanmıştır

Giysilerin renkleri Pantone marka renk kartları ile gösterilmiştir: 12-0642 TCX (Aurora - sarı), 19-4005 TCX (Pirate Black - siyah) ve 11-0601 TCX (Bright White - beyaz). Bu renkler, canlılık, kontrast ve sadelik sağlayan bir renk uyumu oluşturmaktadır. Pantolonlar ise siyah beyaz desenli ve bu renkler, kontrast, denge ve sadelik ile ilişkilendirilir. Bu renk kombinasyonu, kıyafetlere modern ve dinamik bir görünüm kazandırmaktadır.

Giysilerin stil özellikleri ise şöyledir:

- Erkek modelin giydiği bomber ceket düz ve sade bir tasarıma sahip olup raglan kollu, hakim yakalı ve önde fermuarı vardır. Pantolonunda rahat kesimli şalvar tarzı bir tasarımdır. Bu tasarım, kıyafetlere minimal ve temiz bir görünüm kazandırır. Pantolonlar ise karmaşık ve dikkat çekici geometrik şekillerden oluşan bir desene sahip olup, bu desen görselde ayrıca detaylı olarak gösterilmiş. Bu tasarım, kıyafetlere ilginç ve yaratıcı bir görünüm kazandırmaktadır. Bu tasarım kombinasyonu, kıyafetlere hem sade hem de farklı bir görünüm kazandırır.
- Kadın modelin giydiği ceket düz ve sade bir tasarıma sahip olup raglan kollu, beli açıkta bırakan bir bomber ceket ve desenli şalvar pantolon takımından oluşmaktadır. Bu tasarım, kıyafetlere minimal ve temiz bir görünüm kazandırmaktadır. Bu tasarım kombinasyonu, kıyafetlere hem sade hem de farklı bir görünüm sağlamaktadır.

Pafta 7:

7. paftadaki giysiler 2024 yılında moda olacak renk ve desen trendleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Krem, lacivert, mavi, latte, amber ve yeşil renklerde, stilize Çintemani motifinden hazırlanmış kumaş kullanılmıştır. ¼ esasına göre motif tam raportlama tekniği ile kumaş deseni oluşturulmuştur. Koleksiyon genç tüketicilere yönelik hazırlandığı için kıyafetlerin tasarımında spor, modern ve hareketli bir stil tercih edilmiş, bu da tasarımın genel havasını etkilemektedir. Tasarımlarda penye ve pamuklu kumaş tercih edilmiştir. Erkek modelin giydiği tişört kolsuz ve sıfır yakalı, altında ise çintemani desenli düşük ağı şalvar pantolondan oluşan bir tasarımdır. Kadın giydiği model önden düğmeli kolsuz krop ve üst kısmı bedene oturan mini etekleri iki kat fırfırlı etekten oluşmaktadır. Tasarımlar ilkbahar ve yaz sezonları için tasarlanmıştır

Giysilerin renkleri Pantone marka renk kartları ile gösterilmiştir: 11.0104 TCX (Vanilla Ice), 19-3952 TCX (Surf The Web), 19-4150 TCX (Princess Blue), 15-0927 TCX (Pale Gold), 13-0942 TCX (Amber Yellow) ve 15-0545 TCX (Jasmine Green). Bu renkler birbirleri ile kontrast oluşturmakta aynı zamanda kıyafetlere ferahlık ve enerji vermektedir. Sarımsı altın tonu, kıyafetlere ışıltı ve lükslük hissi verirken, parlak sarı tonu, kıyafetlere canlılık ve neşe, açık yeşil tonu, kıyafetlere doğallık ve tazelik katmaktadır.

Tasarımlarda kullanılan renkler Pantone 2024 yılı için belirlediği renk trendleri arasında yer alan önemli bir yer tutmaktadır ve moda olacak trendlere uygundur.

Giysilerin stil özellikleri ise şöyledir:

- Erkek modelin giydiği tişört modern ve rahat bir kesime sahip, kolsuz ve sıfır yakalıdır. Erkek modelin giydiği tişört kolsuz ve sıfır yakalı, şalvar pantolondan oluşan bir tasarımdır. Pantolonun kesimi, bel kısmı ve ağı düşük ve sade bir tasarıma sahiptir. Kullanılan renkler, birbirleri ile kontrastlık oluşturmaktadır. Kullanılan desenler, hareketli ve modern bir hava katmaktadır. Penye tişört ve pamuklu kumaştan oluşan giysi ilkbahar-yaz sezonu için tasarlanmıştır. Erkek giysisi, 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olarak tasarlanmıştır.
- Kadın giydiği model önden düğmeli kolsuz krop ve üst kısmı bedene oturan mini etekleri iki kat fırfırlı etekten oluşmaktadır. Vücut hatlarını vurgulayan ve rahat bir görünüm sunan sade ve hareketli bir tasarıma sahiptir. Etek üstü kısmı bedene oturan ve etek uçları fırfırlı bir kesime sahiptir. Etekte kullanılan desenler, romantik

ve feminen bir hava katmaktadır. 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olacak şekilde tasarlanmıştır. Tasarımlar ilkbahar ve yaz sezonları için tasarlanmıştır

Pafta 8:

8. paftadaki giysiler 2024 yılında moda olacak renk ve desen trendleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Kırmızı ve siyah renklerde ve stilize Çintemani motifinden hazırlanmış kumaş kullanılmıştır. ¼ esasına göre motif tam raportlama tekniği ile kumaş deseni oluşturulmuştur. Koleksiyon genç tüketicilere yönelik hazırlandığı için kıyafetlerin tasarımında modern ve canlı bir stil tercih edilmiş, bu da tasarımın genel havasını etkilemektedir. Tasarımlarda penye ve keten kumaş tercih edilmiştir. Erkek modelin giydiği tişört kısa kollu ve polo yakalı, altında ise kırmızı şorttan oluşan bir tasarımdır. Kadın modelin tasarımı ise kısa karmen bluz ve kırmızı anvelop şort etekten oluşmaktadır. Tasarımlar ilkbahar-yaz sezonu için tasarlanmıştır.

Giysilerin renkleri Pantone marka renk kartları ile gösterilmiştir: 11-0601 TCX (Bright White), 18-1654 TCX (lychee), 19-4305 TCX (Pirate Black). Tasarımlarda kullanılan renkler Pantone 2024 yılı için belirlediği renk trendleri arasında, kırmızı ve siyah renkler önemli bir yer tutmaktadır ve moda olacak trendlere uygundur.

Giysilerin stil özellikleri ise şöyledir:

- Erkek modelin giydiği tişört kısa kollu, klasik polo tarzı kesime sahiptir. Pantolonun kesimi, sade ve modern bir tasarıma sahiptir. Kullanılan renkler, enerji ve tutku veren renklerdir. Kullanılan desenler, romantik ve maskülen bir hava katmaktadır. Penye ve keten kumaştan oluşan giysi ilkbahar ve yaz sezonu için tasarlanmıştır. Erkek giysisi, 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olarak tasarlanmıştır.
- Kadın modelin giydiği kısa karmen bluzun kesimi, vücut hatlarını vurgulayan şort etek rahat bir görünüm sunan modern, sade ve düz bir tasarıma sahiptir. Tasarımda kullanılan desenler, romantik ve feminen bir hava katmaktadır. 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olacak şekilde tasarlanmıştır.

Pafta 9:

9. paftadaki giysiler 2024 yılında moda olacak renk ve desen trendleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Kırmızı, yeşil, sarı ve siyah renklerde ve stilize Çintemani motifinden hazırlanmış kumaş deseni kullanılmıştır. ¼ esasına göre motif tam raportlama tekniği ile kumaş oluşturulmuştur. 2024 moda renk trendleri ve tasarım ilkeleri ışığında yapılmıştır. Pafta 9 da ki tasarımlar, canlı renkler ve cesur desenlerle dikkat çekici bir stil oluşturmakta ve bu da bireysel ifade özgürlüğünü ön plana çıkarmaktadır. Tasarımlar, trendlerin yanı sıra, kişisel zevklere ve rahatlığa da hitap etmektedir.

Tasarımlarda örgü, penye ve kot kumaşlar tercih edilmiştir. Erkek modelin giydiği tişört kısa kollu ve bisiklet yakalı, altında ise kırmızı kot pantolon ve üzerinde örgü ceketten oluşan bir tasarımdır. Kadın modelin tasarımı ise kısa asimetrik yaka, düşük omuzlu, kol yaka ve etek uçlarında ribana detayları olan kırmızı örgü bir elbiseden oluşmaktadır. Tasarımlar sonbahar ve kış sezonu için tasarlanmıştır.

Giysilerin renkleri Pantone marka renk kartları ile gösterilmiştir: 18-1653 TCX (Toreador), 16-6240 TCX (Island Green), 12-0643 TCX (Blazing Yellow) ve 19-3911 TCX (Black Beauty) . Tasarımlarda kullanılan renkler Pantone 2024 yılı için belirlediği renk trendleri arasında, kırmızı ve siyah renkler önemli bir yer tutmaktadır ve moda olacak trendlere uygundur. trend özelliklerine göre değerlendirildiğinde: Pantone'un 2024 ilkbahar için belirlediği **Rooibos Tea** ve **Orangeade** tonlarına uygun bir canlılık sergiliyor. Altın desenler ve yeşil yapraklar, doğayla bağlantı hissi uyandırıyor ve Watercress yeşiliyle uyum sağlıyor

Giysilerin stil özellikleri ise şöyledir:

- Erkek modelin giydiği tişört kısa kollu, bisiklet yaka kesime sahiptir. Pantolonun kesimi, sade ve modern bir tasarıma sahiptir. Kullanılan renkler, enerji ve tutku renklerdir. Kullanılan desenler, tasarımlara romantik ve maskülen bir hava katmaktadır. Örgü, penye ve kot kumaştan oluşan giysi sonbahar ve kış sezonu için tasarlanmıştır.
- Kadın modelin giydiği kısa elbise, dikdörtgen formda rahat bir görünüm sunan modern, sade ve düz bir tasarıma sahiptir. Yakası balıkçı yaka ve omuzları düşük ve asimetrik olan elbisenin kolları düz takma koldur. Tasarımda kullanılan

desenler, romantik ve feminen bir hava katmaktadır. 2024 yılında moda olacak trendlere uygun olacak şekilde tasarlanmıştır.

Pafta 10:

10. paftadaki giysiler 2024 yılında moda olacak renk ve desen trendleriyle uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır. Sarı ve krem renklerde ve stilize Çintemani motifinden hazırlanmış kumaş kullanılmıştır. ¼ esasına göre motif tam raportlama tekniği ile kumaş deseni oluşturulmuştur. Koleksiyon genç tüketicilere yönelik hazırlandığı için kıyafetlerin tasarımında modern ve canlı bir stil tercih edilmiş, aynı zamanda şık bir silüet oluşturmada aynı zamanda lüks ve zengin bir dokunuş katmaktadır. Erkek ve kadın mankenlerin giyim tarzı, modern ve şık bir görünüm sunuyor. Kadının kısa ceket ve erkeğin siyah pantolonu, stilin sofistike bir dokunuşunu yansıtmaktadır.

Tasarımlarda triko, penye, kot ve peluş kumaş tercih edilmiştir. Erkek modelin giydiği tişört kısa kollu ve bisiklet yakalı, altında ise siyah kot pantolondan oluşan bir tasarımdır. Kadın modelin tasarımı ise kısa crop bluz, peluş bomber ceket ve ön kısmı kısa ve arkası uzun daire etekten oluşmaktadır. Tasarımlar sonbahar-kış sezonu için tasarlanmıştır.

Giysilerin renkleri Pantone marka renk kartları ile gösterilmiştir: 17-1350 TCX (Orange Popsicle), 11-0518 TCX (Bechamel). Tasarımlarda kullanılan renkler Pantone 2024 yılı için belirlediği renk trendleri arasında, doğal tonlar ve zengin renklerle uyumludur. Özellikle turuncu ve bej tonları, **Golden Palm** ve **Tomato Cream** gibi 2024-2025 trend renklerine yakın ve moda olacak trendlere uygundur. Sonuç olarak, görseldeki kıyafetler 2024-2025 moda renk trendleriyle uyumlu şık ve zamansız parçalar olarak değerlendirilebilir.

Giysilerin stil özellikleri ise şöyledir:

- Erkek modelin giydiği tişört kısa kollu, klasik bisiklet yaka kesime sahiptir. Pantolonun kesimi, sade ve modern bir tasarıma sahiptir. Üstündeki uzun kollu ve orta boyunda olan hırka, ise rahat kesim ile modern ve şık bir görünüm sunmaktadır. Kullanılan desenler, romantik ve maskülen bir hava katmaktadır. Kumaş desenleri, canlı ve enerjik bir izlenim bırakarak, bu da 2024 modasının dinamik ve cesur ruhunu yansıtıyor.

- Kadın modelin giydiği crop bluzun kesimi, önü kısa arkası uzun daire etek rahat bir görünüm sunan modern, şık ve feminen bir silüet oluşturuyor. Peluş ceket ise tasarıma lüks ve zengin bir dokunuş katmaktadır.

Giysi Sunumu; Tasarım ve üretim sürecinin aşamalarından biri olan giysi sunum süreci, yeni ürünü ve koleksiyonu müşterilere tanıtmak ve satış yapmak için yapılan bir aşamadır. Bu aşamada, ürünün özellikleri, fiyatı, kalitesi, pazarlama stratejisi, sipariş yönetimi gibi konular incelenir ve ürün hakkında bilgi verilir. Sunumun amacı hangi öğelerin üretime gireceğine ve hangi öğelerin bırakılacağına karar vermektir (Wickett vd. 1999: 30).

Giysi Sunumunun Aşamaları:

- **Ürün Geliştirme Aşamaları:** Bu basamakta ürün tasarımı üretim prosesleri de dahil olmak üzere tamamlanır. Daha sonra üretim başlar ve ürün pazara sunulur.
- **Ürünün Pazara Sunumu:** Bu aşamada organizasyon, yeni ürününü müşterilere sunar. Bu, yapılan planın çalışıp çalışmadığının ve ürünün gerçekten başarılı olup olmayacağına görülmesi için ilk şanstır.
- **Üretim Hizmet Sunum Sürecinin Aşamaları:** Bu süreç, üretim hizmet sunum süreci olarak adlandırılır. Bu süreç, ürün veya hizmetin tamamlanması, müşteriye sunulması ve sonlandırılması aşamalarından oluşur.
- **Üretim Planı:** Bu aşamada organizasyon, üretim sürecini planlar ve yönetir. Üretim planında; üretilen miktar, kalite standartları, maliyet analizi, zaman çizelgesi gibi unsurlar yer alır.

Giysi sunum sürecinde dikkat edilmesi gereken bazı noktalar ise şunlardır:

- Ürün hakkında doğru ve güncel bilgiler vermek
- Müşterilerin ihtiyaçlarını ve beklentilerini anlamak
- Ürün farklılığını vurgulamak
- Müşterilerle etkili iletişim kurmak
- Ürünü görsel olarak çekici hale getirmek

Sanal Defile Sunumu; Geleneksel Çintemani motifinin çağdaş giyim tasarımlarındaki yansımalarının değerlendirilmesi sonucu dijital bir koleksiyon oluşturulması hedeflenen bu makalede, moda trendleri incelenmiş ve özellikle genç tüketicilere yönelik 2024-2025 moda trendleri ele alınarak Antares Koleksiyonu hazırlanmıştır. Koleksiyondaki giysiler tasarım ilke ve yöntemleri doğrultusunda estetik ilkeler gözönünde bulundurularak 3 boyutlu tasarım programı 3D Clo programında tasarlanmıştır.

Dijital koleksiyon, tasarımı tamamlanan her bir giysi için uygun olan kumaş deseni kullanılarak hazırlanmıştır. Koleksiyonda spor, klasik, maskülen, feminen ve elegan tarz ön planda tutulmuştur. Koleksiyon 38 beden ölçülerine uygun olarak hazırlanmıştır. Koleksiyondaki giysilerde daha çok pamuklu, örme, triko ve penye kumaşlar kullanılmıştır. 3D Clo programında tasarlanan giysilerin simülasyonu tamamlandıktan sonra giysilerin animasyonları alınmış ve Adobe Premier Pro programında örnek sanal defile hazırlanmıştır. Bir önceki bölümde koleksiyondan örneklerin yer aldığı analizi yapılan tasarımlar hariç bu makalede yer verilmeyen diğer tasarımların yer aldığı sanal

defile sunumu, kare kod uygulaması ile bu bölüme yerleştirilmiştir. Ayrıca sanal defile linki de kaynakçada yer almaktadır.

Resim 22. Sanal Defile Sunumu

Sonuç

Türk kültüründe hem sembolik hem de görsel olarak önemli bir süsleme ve desen unsuru olan Çintemani motifinin geçmişten bu yana dokuma, çini, mimari, tekstil, resim, bakır ve taş işleme sanatı gibi birçok alanda kullanıldığı görülmüştür. Hem görsel hem de sembolik anlam olarak tarihte farklı medeniyetlerde çeşitli inançlarda sembol ve dekor amacıyla farklı şekil ve kompozisyonlarda kullanılmış olan motif; Uygur Türkleri'nin kullanımından sonra Uzakdoğu'da kutsal bir hale gelmiş ve daha sonra Osmanlı süsleme sanatında da çoklukla kullanılmıştır. Bereket, koruyuculuk, güç gibi kavramları temsil eden Çintemani motifinin, mavi, yeşil, kırmızı ve krem renklerle birlikte kullanıldığı belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında toplam 48 look, 8 kapsül koleksiyondan oluşan giysi tasarımlarının seri olarak genç tüketicilere yönelik üretilebilir ve satılabilir olmasına dikkat edilmiştir. Araştırma kapsamında kültürel miraslar içerisinde yer alan Türk sembolik değerlerinden Çintemani motifinin kullanım alanını genişletecek, yaygınlaştıracak giysi tasarım önerileri sunulması ve bu amaçla kültürel sürdürülebilirliğe katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Yapılan çalışma ile geçmişin mirasını günümüz trendleriyle birleştiren çağdaş koleksiyonlar oluşturmak için tasarımcılara ilham vermesi düşünülmektedir. Çintemani'nin moda dünyasındaki yansımaları, kültürel zenginliği açığa çıkarmak ve aynı zamanda moda sektöründe sürdürülebilir ve etik bir yaklaşımı teşvik etmek adına önemli bir adımdır. Geleneksel Çintemani motifinin çağdaş giyim tasarımlarında nasıl kullanılabileceği konusunun ele alındığı çalışmada, genç tasarımcılara geçmiş değerlerden gelen ilhamla çekici ve modern seçenekler sunarken kültürel değerlerin önemi de vurgulanmaktadır. Renk paleti, desen ölçekleri ve tasarım elemanları gibi unsurlar, genç tüketicilerin moda tercihlerine uygun hale getirilerek, genç tüketicilere kültürel öğelerle çekici ve modern seçenekler sunulabileceğinin örnekleri sunulmuştur. Çintemani konseptini genç tüketicilere tanıtmak için güçlü bir pazarlama stratejisi ve marka kimliği oluşturmak da önemlidir. Etkileyici görseller ve marka mesajları, genç tüketicilerin koleksiyonla duygusal bir bağ kurmalarını sağlayabilir. Çintemani motifinin, dijital koleksiyonlar aracılığıyla daha geniş bir izleyici kitlesine ulaşması ve bu süreçte kültürel değerlerin modern bir çerçevede yeniden yorumlanarak yaşatılması, Türk kültürünün

zenginliğini ve çeşitliliğini dünya sahnesinde sergileme adına büyük bir önem arz etmektedir.

Türk kültüründe yer alan ve görsel ifadelerinin yanı sıra farklı anlamlar taşıyan diğer sembolik motif ve desenlerin de moda tasarımında kullanılması, bilinirliklerinin arttırılması konu olarak tasarım projelerinde yer alması kültürel sürdürülebilirlik açısından önem taşıyacaktır. Yapılan çalışma, çeşitli konsept geliştirme stratejileri geliştirilerek tasarımcıları genç tüketicilere yönelik kültürel öğeleri barındıran, etkileyici ve trendleri takip eden koleksiyonlar tasarlamak için örnek teşkil edecek niteliktedir. Genç tüketicilere yönelik Çintemani motifinin çağdaş giyim tasarımlarındaki örneklerin yansıtıldığı bu çalışma, sonraki çalışmalar için diğer kültürel öğeleri başarılı bir şekilde geliştirmek, kültürel zenginliği ve modern estetikleri bir araya getirerek sürdürülebilir bir moda anlayışına örnek oluşturmaktadır. Çintemani motifinden yola çıkarak kültürel öğelerin çağdaş giyim tasarımlarındaki yansımaları, genç tüketicilere hitap eden dinamik ve kültürü yansıtan koleksiyonlar oluşturmak için tasarımcılara büyük bir potansiyel sunmaktadır. Genç tüketicilerin sürdürülebilirlik konusundaki duyarlılığı, tasarımların ve koleksiyonun sürdürülebilir malzemeler ve üretim süreçleriyle uyumlu olması, kültürün sürdürülebilir moda anlayışıyla birleştirilmesi, genç tüketiciler arasında çevresel bilinci yansıtan bir moda trendi yaratmada etkili olacaktır.

Sonuç olarak dijital koleksiyon hazırlama süreci, pazarlama ve satış stratejilerinde de yenilikler getirecektir. Sosyal medya ve dijital pazarlama, sanal giysilerin tanıtımında kilit rol oynayarak, influencer pazarlaması ve dijital kampanyalar, markaların hedef kitleleriyle etkileşim kurmasını ve ürünlerini etkili bir şekilde pazarlamasını sağlar. Dijital koleksiyonlar, fiziksel ürünlerin yanı sıra, sanal dünyada da bir marka imajı oluşturmak için kullanılabilir. Dijital koleksiyon hazırlama süreci, sanal giysi tasarımı ve dijital araçların kullanımı, moda endüstrisinde devrim yaratmaya devam edecek ve tasarımcılar ile tüketiciler arasındaki etkileşimi yeniden tanımlayacak dinamikler arasında yer alacaktır. Bu süreç, sürdürülebilirlik, verimlilik ve yenilikçiliği teşvik eden kritik faktörler olarak moda endüstrisinin geleceğini şekillendirecektir.

Kaynakça

- Aydın, Ö. (2000) Çintemani Motifinin Kökeni ve 16. ve 17. Yy Beyaz Zeminli Uşak Halıları. *Türk Dünyası Kültür ve Sanat Sempozyumu*. 07-15aralık 2000, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi, 21-32.
- Barışta Ö. (2002). Timur Beneği ve Anadolu'dan Bazı Örnekler. *Prof. Dr. Haluk Karamağaralı Armağanı*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Başarır, F. (2019). Eylem Araştırmasına Giriş, *Eğitimde Eylem Araştırmaları*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Doğanay, A. (2004). Türk Sanatında Pelengî ve Şâhî Benek Nakışları ya da Çintamani Yanılgısı. *DÎVÂN İlmî Araştırmaları*, 17, 193-218.
- Ertürk, N. & Erdoğan, D. I. (2012). Bir Moda Tasarımcısının Koleksiyon Hazırlama Süreci ve Simay Bülbül Örneği. *Akademik Bakış Dergisi*, 29, 5-7.
- Eryılmaz, H. İ. & Selimgil, B. (2021). İslam Eserlerinde Kullanılan Altıgen Tabanlı Geometrik Desenlerin Çözümlemesine Yönelik Yeni Bir Yaklaşım. *Mîzânü'l-Hak: İslami İlimler Dergisi*, 12, 217-254.

- Gaskill, L. R. (1992). Toward A Model of Retail Product Development: A Case Study Analysis. *Clothing and Textiles Research Journal*. 140, 17-24.
- Geçkalan L. (2014). *1980'lerden Sonra Türk Görsel Kültürü'nde Çintemani (Historiyografik Bir Model)*. Yüksek Lisans Tezi. Trakya: Trakya Üniversitesi.
- Gezer, Ü. (2022). Başlangıcından 16. Yüzyıla Kadar, Türk Dokuma Sanatındaki Üslup, Desen, Motif ve Sembollerin Tarihine Bakış. *Hars Akademi Uluslararası Hakemli Kültür Sanat Mimarlık Dergisi*, 5 (Aydın Uğurlu ve Geleneksel Sanatlar Özel Sayısı), 455-477.
- Hayırsever, B. (2020). Geleneksel El Sanatlarında Kullanılan Çintemani Motifi ve Seramik Sanatına Yansımaları. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 50, 9-22.
- İycil M. İ. (2020). *İki ve Üç Boyutlu Formlarda Geleneksel Türk Motif ve Soyutlamalar*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Johnson, A. P. (2015). *Eylem Araştırması El Kitabı* (Y. Uzuner, M. Özten, Çev.). Anı Yayınevi.
- Keskiner, C. (1995). *Turkish Motifs*. Istanbul: Turkish Touring and Automobile Association Publications.
- Koç, F. ve Mendi, M. (2020). Otel İşletmeciliği Sektöründe Kullanılan Üniform Giysiler İçin Tasarım Süreci Modelinin Geliştirilmesi. *The Journal of Academic Social Science*, (109), 444-472.
- Kuru, A. D. (2006). *Geleneksel Motiflerin Kimliklerinden Kaybetmeden Yeni Tasarımlara Dönüşmeleri*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.
- Mangır, A. F., ve Harmankaya, H. (2023). Establishing A Design Process Focused On Traditional Circassian Women's Clothing Within The Context of Cultural Sustainability. *Art Vision*, 29(51), 186-200.
- Öney, G. (2008). Tarihten Yansımalarla Büyük Selçuklu Seramiklerinde Kadın. *Sanat Tarihi Dergisi*, 17, 55-75.
- Özcan, S. (2009). *Topkapı Sarayı Müzesi'nde Bulunan 17. Yüzyıl Padişah Kaftanlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Özkan, N. (2016). An Overview of Classical Ottoman Art of Fabric, *Global Journal on Humanites & Social Sciences*. [Online]. 03, 648-656.
- Öztürk, M. S. & Türkoğlu, M. T. (2016). Anadolu Selçuklu Sanatı Geometrisinin Günümüz Kent Estetiğinde Uygulanabilirliği (Konya İli Örneği). *İdil dergisi*, 6(28), 167-198.
- Salman, F. (2011). *Türk Kumaş Sanatı, Erzurum*. Zafer Ofset Matbaacılık.
- Sözen, M. & Tanyeli, U. (2011). *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Stone, E. (2004). *The Dynamics of Fashion*. New York: Fairchild Publications.
- Süslü, Ö. (2021). *Tasvirilere Göre Anadolu Selçuklu Kıyafetleri*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Tekin, B. B. (2006). *Anadoluda Hindu ve Budist Kökenli Motifler, Sanatta Anadolu Asya İlişkileri, Prof. Dr. Beyhan Karamağaralı' ya Armağan*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Tekin, B. B. (2011). Çintemani Üç Noktanın Asya'dan Osmanlı Sanatına Yolculuğu. *Antikdekor Dergisi*. 127, 108-114.
- Tezcan, H., (1995). *Kumaş Sanatı. Geleneksel Türk El Sanatları*. İstanbul: T.C. Kültür Bakanlığı.

- Yardımcı, K. G. (2016). Osmanlı Dönemi Dokuma Sanatı Ürünlerinden Örnekler. *International Journal of Cultural and Social Studies*. 2 (Special Issue 1), 219-241.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Kitabevi.
- Yurt, D. (2018). *Osmanlı Kumaş Sanatında Çintemani Motifinin Biçimsel Evreleri*. Sanatta Yeterlik Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Wickett, J. L., Gaskill, L. R. & Damhorst, M. L. (1999). Apparel Retail Product Development: Model Testing And Expansion. *Clothing and Textiles Research Journal*. 117, s. 21-35.
- [URL-1]: <https://vogue.com.tr/moda/2024u-belirleyen-moda-trendleri> (Erişim Tarihi: 15.11.2023).
- [URL-2]: <https://www.bbc.com/turkce/articles/cz45l4yj0qqo> (Erişim Tarihi: 05.12.2023).
- [URL-3]: <https://www.yasemin.com/moda/haber/3002951-2024-yili-moda-rengiyle-kombin-nasil-yapilir-2024-de-hangi-renk-moda-2024-moda-trendleri> (Erişim Tarihi: 24.10.2023).
- [URL-4]: <https://www.takvim.com.tr/yasam/2023/11/15/2024un-rengi-belli-oldu-podyumlarda-ic-mekanlarda-guzellik-urunlerinde-parfumlerde-teknolojik-urunlerde-sac-renginde-kullanilacak> (Erişim Tarihi: 06.09.2023).
- [URL-5]: <https://www.minietek.com.tr/2024-moda-trendleri/> (Erişim Tarihi: 11.11.2023)
- [URL-6]: <https://vogue.com.tr/moda/2024u-belirleyen-moda-trendleri> (Erişim Tarihi: 12.11.2023).
- [URL-7]: <https://www.bbc.com/turkce/articles/cz45l4yj0qqo> (Erişim Tarihi: 10.12.2023)
- [URL-8]: <https://www.buttercrumble.com/blog/refresh-your-brand-with-2024-2025-colour-trends> (Erişim Tarihi: 10.12.2023).
- [URL-9]: <https://www.clo3d.com/en/?ref=techpacker.io> (Erişim Tarihi: 08.10.2023).
- [URL-10]: <https://www.clo3d.com/en/resources/esg> (Erişim Tarihi: 08.10.2023).

Örnek **Sanal** **Defile** **Linki:**
<https://drive.google.com/drive/u/0/folders/10BnEvNKFIIFmZNP4Ty3qsYRbsphq2NPM> (Erişim Tarihi: 06.09.2023).